

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 204. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Kedd, 1936. szeptember 8.

Avenol

A népszövetségi főtitkár ma Rómába érkezett. Azt akarja megállapítani a nemzetek szövetségének főtitkára, hogy mi lesz Olaszország magatartása a Népszövetséggel kapcsolatban. Ezenkívül Abesszínia sorsa ügyében megoldási tervet vitt magával Avenol Mussolini miniszterelnöknek és ez a megoldási terv bizonyára ki fogja elégíteni úgy Olaszországot, mint a Népszövetséget. A terv nem ismeri el ugyan Abessziniát olasz birtoknak, de ennek dacára kizárja Abessziniát a Népszövetség tagjai sorából, tekintettel arra, hogy Etiopia központi kormánya megszünt létezni.

Weizmann

A palesztinai zsidó bevándorlás letiltásának hírével kapcsolatosan Weizmann dr., a cionista világszövetség elnöke érdekes közlést tett az angol sajtóban. A világszövetség elnöke levelet kapott Ormsby Gore angol gvarmatügyi minisztertől, amelyben Ormsby Gore a leghatározottabban visszautasítja, mintha az angol kormány bármilyen kötelezettséget vállalt volna is a zsidó bevándorlás felfüggesztését illetően. A gvarmatügyi miniszter levele végül megemlíti, hogy nincs kifogása közléseinek nyilvánosságra hozatala ellen és Weizmann dr. ezért adta közvé a levelet.

Pénteken indulnak az első csapaterősítések Angliából Palesztina felé. Ezt később újabb csapaterősítések követik majd. Az a hír, hogy Anglia ostromállapotot akar elrendelni Palesztinában, óriási izgalmat keltett az arab lakosság körében. Jeruzsálemben különben vasárnap merényletet követtek el két magasrangú angol tiszt ellen. Több arab egymásután öt lövést adott le a két tisztre, de szerencsére a golyók célt tévesztettek és nem okoztak senkiben kárt.

Itt írjuk meg, hogy a zsidó végrehajtó bizottság titkára ellen tegnap délelőtt merényletet követtek el. Több arab revolverral rálőtt a titkára, aki viszonzta a tüzelést, mire a merénylők elmenekültek.

Stalin

A Matin megállapítja, hogy Stalin minden cáfolat ellenére súlyos szívbjában szenved. A vég minden percben bekövetkezhetik. Már utódjáról is beszélnek, aki valószínűleg Vorosilov hadügyi népbiztos lesz. Biztosra veszik, hogy a vörös diktátor halála súlyos bonyodalmakat fog előidézni és esetleg megbuktatja majd a jelenlegi kormányt is. Betegségét éppen ezért titkolják, mert tartanak tőle, hogy a baloldali ellenzék erősen felkészül a zavaros helyzetre és magához ragadja a hatalmat.

Ui tervek

A lapok négyes jelentése szerint a szeptember 12-én Pozsonyban összeülő kisantant-értekezleten a csehszlovák kormány új közép- és délkelet-európai gazdasági együttműködés javaslatát fogja előterjeszteni és ha ezt a másik két kisantant-állam elfogadja, igyekezni fognak azokba a római csoportot, Olaszországot, Magyarországot, Ausztriát és Németországot is bekapcsolni, abban a reményben, hogy a gazdasági együttműködést politikai megbékélés fogja követni.

Általános mozgósítást rendelt el a madridi kormány

Előrenyomultak a felkelő-csapatok -- Németország megszakította a diplomáciai kapcsolatot

MADRIDBÓL jelentik: A kormány holnap általános mozgósítást rendel el, ami azt jelenti, hogy minden fegyverfogható férfinak haladéktalanul be kell vonulni. Caballeros miniszterelnök azt reméli, hogy így hamarosan félmillós új hadsereget tud majd előteremteni. A Havas-ügynökség jelentése szerint a

nacionalista csapatok minden ellenállás nélkül elfoglalták Guadalape erődöt, valamint Puente-arabia városát. A délután folyamán a nacionalista csapatok folytatták ostromukat San Marcos erőd ellen. Nacionalista forrásból eredő híradás szerint a kormánycsapatok Renteria városát elfoglalták.

Mérgesgáztámadás készül Madrid ellen

A jelek szerint Németország megszakította diplomáciai összeköttetését a madridi kormánnyal. Az Agence Radio szerint a madridi német nagykövet Alicanteből elutazott Berlinbe, azzal a megokolással, hogy nem hajlandó olyan államban képviselni a német birodalmat, amelynek kormánya felelőtlen marxistákból áll.

Olyan hírek érkeztek, hogy a felkelők legközelebb mérges gázokkal akarják megtámadni Madridot. A hírekkel kapcsolatban

a madridi angol ügyvivő utasítást kapott Londonból, tudja meg, mi igaz ezekből a hírekből. Utasítást kapott a madridi angol ügyvivő arra is, figyelmeztesse a felkelők vezetőit, hogy ha tényleg gázbomba-támadást intéznek a spanyol főváros ellen, ez súlyos következményekkel járna. Illetékes helyen nem mondtak semmit arvonatkozóan, hogy mik lennének a súlyos következmények, csupán azt jelentették ki, hogy az ilyen lépések nagyon nehéz és válságossá tehetnék a nemzetközi helyzetet.

Rydz Smigly Olaszországba utazott

Párisból jelentik: Rydz Smigly tábornok befejezte tanácskozásait és elutazott Franciaországból. Ugy tudják, hogy hazafelé megszakítja útját Svájcban, vagy Ausztriában és néhány napot eltölt.

A francia külügyminisztériumban nagy megelégedéssel könyvelik el a lengyel-francia tárgyalások eredményeit. A sajtó nangoztatja, hogy a meggyezés egyetlen állam ellen se irányul és

főképpen a kisantantnak nincs oka nyugtalankodásra.

A francia külügyminisztérium különben a meggyezés részleteiről tájékoztatni fogja a kisantant-államok kormányait.

Rydz Smigly, a lengyel hadsereg főfelügyelője, feleségével és a kíséretében lévő lengyel vezérkari tisztekkel együtt,

Párisból fölvet Velencébe érkezett, ahol a hatóságok vezetői fogadták.

A lengyel hadsereg főfelügyelőjének látogatása teljesen magánjellegű. Ugyancsak Velencébe érkezett ma Bartianini olasz külügyi államtitkár, aki államtitkárrá való kinevezése előtt varsói olasz nagykövet volt. Nincs kizárva, hogy Rydz Smigly találkozik Badooglioval, az olasz vezérkar főnökével és meghallgatja annak a lengyel katonai küldöttségnek jelentését, amely az olasz kormány meghívására az olasz hadgyakorlatokon részt vett. Figyelemreméltó körülménynek tartják, hogy

Rydz Smigly Lengyelországba való visszatértében nem érinti Németországot.

Bár a lengyel hadsereg főfelügyelő utazását magánjellegűnek minősítik, diplomáciai körökben mégis nagy érdeklődéssel kísérik.

Megindult a pápa „Kereszteshadjárata”

Párisból jelentik: A ma délelőtt megtartott francia államtanács elhatározta, hogy a honvédelmi miniszterrel

törvényjavaslatot készített el a fegyverkezések megerősítése érdekében.

Az új törvény szerint tökéletesíteni és szaporítani fogják a szárazföldi, légi és a tengeri haderő felszerelését. Az erődítési munkálatokat befejezik és kiegészítik. A program végrehajtása céljából a jövő évi költségvetésbe 4 milliárd frankot vesznek fel.

A páris-környéki vasmunkások elhatározták, hogy utolsó figyelmeztetésképpen a kormány számára

1 óras tüntető sztrájkot rendeznek,

aminek célja, hogy a Leon Blum-kormányt a spanyol-ügyben tanúsított semleges magatartás elhagyására kényszerítsék.

A bécsi lapok jelentik, hogy Pacelli államtitkár a Szentszék megbízásából európai körutra indul, amelynek során Berlinben is tárgyalni fog a vezető államférfiakkal. Vatikánvárosban ugyanis elhatározták a spanyol események miatt, hogy igyekeznek összefogni az antibolsevista erőket és azt egy kommunistaellenes frontba tömörítik.

Az angol kormány 9-ére hívta össze azt a nemzetközi bizottságot, amelyet a spanyol ügyekbe való benemavatkozás biztosítására létesítettek.

Londonból jelentik: A Daily Expressz szerint Irun átadása előtt kivégeztek egy 21 éves angol alattvalót. A madridi angol ügyvivő a legutóbbi napokban felkérte az angol alattvalókat, hogy akik csak tehetik, sürgősen hagyják el a spanyol fővárost, amelyet valószínűleg bombáznai fognak a felkelők.

Földrengés Arad-on, Timisoara-n és a Banat-ban

Vasárnap reggel 7 óra tájban földrengésekre riadt fel Arad lakóinak egy része — Falak repedeztek meg és Timisoara-n kémények dőltek össze

Vasárnap reggel hét óra tájban tompa moraj kíséretében földrengés volt Arad-on. A földrengést, amely közel egy percig tartott, különösen az emeleti épületek lakói érezték erősebben. Minthogy vasárnap volt, a legtöbb ember hét óra körül még aludt. Néhány perccel hét óra előtt hirtelen a legtöbb alvó arra ébredt, hogy ágya és a szobában levő többi butor darab megmozdul. Ugyanekkor válami különös morajló zaj hallatszott. Arad-on a földrengés valósággal ismeretlen fogalomnak számít és így a legtöbb, álmából ébredő aradi polgár azt gondolta, hogy a zaj és a lakásban érezhető lökések teherautóktól származnak.

Többekkel beszélünk a földrengéssel kapcsolatosan. A megkérdezettek egyike a következőképpen mondotta el benyomásait:

— Hirtelen arra ébredtem, hogy lakásomban minden megmozdul. A lámpák inogni kezdtek, a székek elmozdultak helyükről, kisebb tárgyak elindultak s egyik testmény nagy zajjal leesett a falról.

Egy másik, ismert aradi pénzügyes tisztviselő a következőben adta elő érdekes megfigyeléseit:

— Éppen borotválkoztam, amikor megdöbbenve vettem észre, hogy a szemben levő tükör elmozdul a helyéről. Ugyanakkor az előttem levő asztal szintén megmozdult és a rajta levő üvegek felborultak és a földre estek.

A ritka tünemény Arad-on nagy feltűnést és meglehetősen izgalmat keltett. Arad már tekintélyes ideje mentes volt a földrengésektől, az emberek ugyyszólván teljesen elfelejtették, hogy ez a veszedelm is felkeresheti őket. Arad-on a földrengést eddig általában amolyan távoli, egzotikus jelenségnek tekintették és a vasárnap reggeli földrengés éppen ezért hatott a szenzáció erejével. Egyébként

számos helyen megtörtént, hogy a képek leesnek a falról, itt-ott falrepedéseket is konstataáltak.

a külvárosi gyengébben épített házak kéményei több helyen komolyabb repedéseket mutatnak fel. A földrengés ilyenformán szórva nyos anyagi kárral is járt Arad-on. Emberi életet az aránylag gyenge földrengések nem veszélyeztettek. Egyes megfigyelések szerint a Mureş-folyó a földrengés idején különösen erős hullámokat vetett.

A földrengéseket érezték Arad környékén és a megyében is, ahol a falvak népe körében a szokatlan tünemény érthető rémületet keltett.

Jóval erősebb volt a földrengés Timisoara-n és mint utólag megállapítást nyert, Timisoara környékén lehetett valahol a földrengés centruma is.

A Banat fővárosában három percig tar-

tott a rengés, amelyet egyre erősödő morajlás, majd véstől dörgés kísért.

Egymásután három földrengés ráta meg a várost. Timisoara-n számos kémény bedült, igen sok helyen a házak vakolata lehullott. A második kerületi régi szeszgyár mintegy öt méter magas kéménye beomlott, a katonai kórház egyik kéménye szintén leszakadt. A negyedik kerületi pályaudvar épületéről az egyik gipszdiszítés leesett, azonban komoly kárt nem okozott. A mentőket egyetlen esetben sem hívták ki. A Bega a földrengés következtében métermagas hullámokat vetett, vize zavaros lett és a csatornázott részekben a partra is kiöntött a víz.

A tudomány eddigi állása szerint a földrengéseket a föld mélyében levő gázok nyomása idézi elő, amely a felsőbb földrétegeket széjjel vagy felfeszíti. A földrengések egyik fajtája a vízszintes irányú gyűrűző, illetve hullámzó földrengés, a másik a merőleges irányú földrengés, amely nem rengés, hanem földrengés alakjában jelentkezik. Vasárnap reggel a jelek szerint ugynevezett összetett földrengés volt, amely rengésből és lökésekből is állott. A földrengés középpontja valahol Timisoara közelében lehetett, a jelek szerint Sanmihal Roman és Utvin községek mellett. Ennek tulajdonítható, hogy a rengést Timisoara-n mintegy három percig és rendkívül erős mértékben érezték, míg Arad-ra már csak a rengés szélső hullámai, illetve gyűrűi jutottak el.

Timisoara-n egyébként a földrengés nem ismeretlen jelenség. Az utolsó jelentős földrengés 1829-ben oly erejű volt, hogy házak dőltek össze és a földrengés több halálos áldozatot is követelt.

ÚJ SZENZÁCIÓ A SCHMOLLPASZTÁNÁL!

A SCHMOLLPASZTA R. T. vegyészének sikerült a világhírű SCHMOLLPASZTÁT még tökéletesebbé tenni. Az új recept folytán a cipők lakkiényessé válnak, az ucca porát nem veszik fel és teljesen vízmentesek lesznek. Ezzel a Schmollpasztával azonban nemcsak a cipőket lehet tisztítani, hanem a női kezításkák, utiböröndök, iskolatáskák, irattáskák, bőrruhák, bőrbutorok, lószerszámok és polírozott butorok is ujja válnak, ha a fekete, barna, sárga, fehér vagy piros, tehát a megfelelő szintű SCHMOLLPASZTÁVAL kezelik. A kereskedőknél levő árak már az új szabadalmazott recept szerint készültek és ugyanannyibá kerülnek, mint eddig. Egy doboz csak 6, 11, 15, 24, 33, 59 lel.

Házasszonyok! Cipőiteket csak SCHMOLLPASZTÁVAL tisztítsátok és kíséréletek meg már egyszer a kezításkákat, bőrbutorokat stb. is ezzel ápolni. Örömtök lesz benne, sok pénzt spóroltok meg vele és mindig megelégedettek lesztek vele!

A fogyasztókat ismételten figyelmeztetjük arra, hogy mi csak egyetlen cipőkrém gyártunk és hogy a mi összes dobozainkon a királyi korona alatt a jellegzetes SCHMOLLPASZTA felirat látható. Mindenféle más dobozok, amelyek a mi dobozainkhoz hasonlóan néznek ki, hamisítványok.

Aki közelebbi felvilágosítást kíván, írjon egy levelezőlapot vagy telefonáljon nekünk!

SCHMOLLPASTA R.T.

képviselője: REISZ EMANUEL
Arad, Str. Bariţiu 33.

A csigák

Írta: ANDRÉ CHARPENTIER

Vacsora utáni poharazgatásnál a hivatalos cöpfoskodást vitatták. Mindenki hozzászólt, de a legmulatságosabb példát Bromfield őrnagy beszélt el az alábbi kis történetben:

Pennsylvániában történt, Klonticut kis állomásán. Hallgassák csak!... Egy Westmoussban lakó, Moore nevű derék ember Klonticutban lakó barátjának, William Roberstonnak három tucat finom fajcsigát akart küldeni. Ez a Sam Moore ugyanis csigákat tenyésztett, csak úgy kedvelésből, mint mások a csirkét, házinyulat vagy kacsát.

Westmous állomáson minden kifogás nélkül átvették és továbbították a csomagot, de Klonticutban a gyanakvó természetű állomásfőnök tudni kívánta, mi van a csomagban és ezt kikapasztalva, meglátta a harminchat kedves csigabigát. Egyben azt is látta, hogy a csomag tartalma így volt feltüntetve: „Minta érték nélkül”. Az állomásfőnök rosszulon összevonta a szemöldökét:

— Feladó becsapta westmouss kollégámat és engem is be akart csapni. Mert ez nem értéknélküli minta, hanem eleven áru, ez pedig egészen más számítási alá esik. Legalább is egy dollár büntetés fizetendő.

William Roberston, a címzett, nem volt hajlandó lefizetni a dollárt inkább nem vette át a küldeményt, mert hiszen így ez a csemege túl drága

lett volna. Minden csiga helyett akár egy galambot is vásárolhatott volna ennyióért. A mi derék állomásfőnökünk a csigákat visszaküldte a feladónak, de Sam Moore ezalatt elutazott, mégpedig jó messzire, vagy ezer mérföldnyire északra, ahol egy nagynénije haldoklott. A csigák megint visszakerültek Klonticutba, az állomásfőnök a vasuti őrt megbízta, hogy gondoskodjék a csigák kellő élelmezéséről az alatt a néhány nap alatt, míg Sam Moore visszaérkezik. Csakhogy a nagynéni még néhány nap múlva sem halt meg, viszont a vasuti őr jelentette, hogy a csigákat át kell helyezni egy nagyobb ládába, mert az éjjel megsaporodtak. Az állomásfőnök nem számolt a csigák természetrajzával. Ez ugyanis a világ legszaporább állatfaja. A most már megsokasodott csigákat át kellett költöztetni egy jóval nagyobb ládába és kellő arányú salátakészletről gondoskodni jólakításukra. Sebaj!... mindez a költség a feladót terheli, majd behajtják rajta.

Egy hónap múlva ez a költség, a csigákat gondozó vasuti őr túlórázását számítva, nyolcvannyoce dollárra rugott. És a csodálatosan szívós természetű nagynéninek még mindig nem akaródzott át-vándorolni a szebbik világba. Eltelt újabb két hónap, a hihetetlen arányban megsokasodott csigák tömegét egy tizenöt láb hosszú, nyolc láb széles hangárba kellett költöztetni. Az állomásfőnök barátai azt tanácsolták, hogy árvereztesse el a csigákat. Az állomásfőnök megbotráncozva tiltakozott. Hogy tehetne ilyesmít, másnak tulajdonát áruba bocsátani!... Csak hadd fizessen majd az a Sam

Moore, hadd tanulja meg, hogy jár, aki a hatóságot be akarja csapni.

Egy reggel azután a vasuti őr kétségbeesetten jelentette, hogy a csigák serege valamiképp klszabadult a hangárból, ellepte az egész állomást, a veteményesben, sőt a szomszédos kertben is letarolták az egész saláta-termést. Ez még kisebb baj volt, de egyik utas a peronon megcsuszott egy csigahéjon és lábát törte. A washingtoni gyors a sínekre zsufolódott csigák miatt kisiklott...

Az állomásfőnök most már jelentést küldött a kormányzóknak, az egész hatóságot mozgósították, megindult a vizsgálat, kialakult a két párt, a csiga-párt, vagyis a Sam Moore-pártiak és a csigaellenesek, vagyis az állomásfőnök hiveinek tábor. Ugyanekkor a kitűnő Sam Moore, beleunva a várakozásba, otthagya a haldokló nagynénit és hazatartott. Mikor a vasutról leszállt, megrohanták a riporterek százai. Sam Moore a hozzáintézett kérdésekre erélyesen kijelentette, hogy egyetlen centet sem fog fizetni.

— Na, és hogy végződött a história? — kérdezte a társaság egyik tagja.

— Sehogy — felelte az őrnagy — és nem is lesz soha vége. Legalább 30 pert indítottak, közöttük a lábát tört utas, a kerttulajdonosok, akiknek a veteményeit a csigák összerágták, az ügyvédek szokott ügyességükkel annyira összebogozták és bonyolították a helyzetet, hogy ez az évszázad semmiesetre se fogja meghozni a megoldást, tegfeljebb a dedunokáink unokái fognak értesülni a csigaper befejezéséről.

Két autókatasztrófa Magyarországon

két halottal és több halálos sérülttel

Budapestről jelentik: A vasárnapi nap folyamán két halálos autókatasztrófa történt Magyarországon. Az egyik szerencsétlenség a Martonvásár előtti országuton történt. Ebben a kocsiban Illés Ilona újpesti urileány és vőlegénye, Illés Lajosné, továbbá még két férfi és Macskás Erzsébet, Illésék fiatal párisi vendége ült. A kocsit Illés Ilona vőlegénye vezette. Amikor a Martonvásár előtti hosszú, egyenes utszakaszra értek, a fiatal ember hirtelen észrevette, hogy az egyenes utszakasz végén levő fordulóból egy tüzoltóruhás motorkerékpáros tűnik elő. A következő másodpercben az autó vezetője már látta, hogy nem fogja tudni elkerülni a katasztrófát. Félrekapta a kormányt és a kocsit meglódult, jobb első sárhányója meglökte a motorkerékpárt, amely utasával együtt nekicsapódott az ut szélén álló szélestörzsű fának.

A tüzoltó véresen, eszméletlenül terült el a porban.

Ugyanekkor azonban a hirtelen irányváltástól a sulyosan megterhelt amerikai turakocsi is megbillent, a kocsit megfarolt, hátsó részével nekivágódott az imént megelőzőt és mögötte teljes sebességgel robozó másik személyautónak, majd az óriási sebesség lendületével,

valósággal keresztülrepült az utmenti árkon és teljes szaltó után a kukoricaföldre

zuhant, maga alá temetve összes utasait.

A katasztrófának eddig két halálos áldozata van: Macskás Erzsébet és Illés Ilona.

A másik szerencsétlenség a Gödöllő felé vezető úton történt.

Vasárnap délben egy hatalmas, hatszemélyes turakocsiban, amely Prónai Gézáné aszói földbirtokosnő tulajdona, három utas foglalt helyet: Monoray Jenő aszói királyi közjegyző, felesége, tizenhárom éves Andrea nevű kisleánya, a volánnál pedig Koruhelyi Já-

nos sofiőr ült. A máriaremeteai éles fordulótól alig egy kilométernyire Kisbag határában van a miskolci fővonal vasútjának a sorompója. A sofiőr lassított a veszélyes átjárónál, amikor azonban látta, hogy a sorompó rudja a magasban van, gázt adott a motornak. A következő pillanatban irtózatos csattanás rázta meg a levegőt. Egy teljes sebességgel arra felé robozó vonat mozdonya

elkapta az autót és szörnyű erővel kivágta az ut szélére.

Az autó pozdoriájává tört romhalmazából velőtrázó sikoltozások hallatszottak. A kocsit roncsai alól nagy ügyvel-bajjal kiszabadították a négy eszméletlen, véres testet.

Félóra sem telt bele és a mentők már a helyszínen voltak. Kocsiba emelték a négy borzalmasan összeroncsolt embert és beszállították őket a Rókus-kórházba.

A városi főpénztáros tragikus halála

Arad vasuti állomásának perronján

— Szivszélhűdés ölte meg az általánosan ismert városi főtisztviselőt, Halmos Iosif-ot —
Polgármesteri bizottság veszi át a városi főpénztárat — Szerdán délután temetik az elhunyt főpénztárost

Hétfőn a koradélutáni órákban tragikus hír terjedt el percek alatt a városban: az arad-i vasuti állomáson délután fél három órakor szivszélhűdés következtében meghalt Iosif Halmos, Arad-vasáros főpénztárnoka. A katasztrófa a Radna felé induló vonat indulása előtt következett be, amellyel Halmos a ghioc-i szőlőjébe kívánt utazni és az állomásra

kikísérte felesége is, megvárta, míg megváltotta vasuti jegyét és csak azután bucsúztak el egymástól. Egyikük se hitte, hogy ez a bucsú egyszermindenkorra szól. Elválásuk után percek mulva következett be a halál. Halmos a vonat mellett beszélgetett, az egyik vagonfeljáró mellett, amidőn

egyszerre csak felkiáltott, a szívéhez kapott, majd hörögve összerogyott.

Az előhívott hatósági orvosok, Luszt dr., majd Vatianu dr. csak a beállott halált állapíthatták meg.

A városi főpénztáros elhunytáról azonnal értesítették dr. Cotioiu Romulus interimár-bizottsági elnököt, aki a helyszíre sietett és intézkedett, hogy a holttestet elszállítsák. Ugyanekkor a rendőrség pontos leltárat vett fel az elhunyt városi főpénztárnoknál talált hivatalos kulcsokról, mivel a városi pénztárban jelenleg több, mint egy millió lei van. Jac Eugen, Berzovan Ioan és Dunca Carol városi pénzügyi és gazdasági főtisztviselők még a délutáni órákban intézkedtek, hogy a városi pénztárt lezárják és a helyiséget csakis az előtt a bizottság előtt nyissák meg, amely dr. Cotioiu Romulus vezetésével a városi pénztárat átveszi. Ez minden jel szerint a keddi hivatalos munkaszünet miatt szerdán fog a koradélutáni órákban végbemenni. A városházán a délutáni órákban kitétték a gyászcsapatot jelző fekete lobogót. Értesítéseink szerint Halmos Iosif-ot a város saját halottjának tekinti és maga fog gondoskodni eltemetéséről is. Elhunytát második feleségén kívül közhivatalnok fia és férjzett leánya gyászolják.

Halmos Iosif mintaképe volt a lelkiismeretes, minden körülmények között kötelességtudó, előzékeny és pontos köztisztviselőnek. 1884-ben született és közel huszonöt éven át szolgálta Arad-vasárosának pénzügyeit. Ötvenkét éves korában, munkásságának teljében ragadta el a halál. Közigazgatási pályáját Békésgyulán kezdte, honnan az impériumváltás idején jött Arad-ra és ettől kezdve mindig a város gazdasági ügyosztályának kötelékében működött. A város lakossága osztatlan részvétellel fogadta a haláleset hírére, mert Halmos Iosif megnyerő egyénisége mindenkinek megbecsülését váltotta ki.

Iosif Halmos szerdán délután 4 órakor temetik a felsőtemető gyászházából, hol addig is felravatalozták, az orthodox román egyház szertartásai szerint.

URANIA

Kedd 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor:

Angol házasság. Pompás, német zenés vigjáték.
Renate Müller, Adele Sandrock
Adolf Wohlbrück.

Az arad-i rádiózók új sérelme:

Régi rádiónyugtákat követelnek Arad-on a közönségtől

Most ellenőrzik, kifizette-e mindenki 1929., 1930., 1931. és 1934. években rádióilletékét — Az arad-i rádióhivatal vezetőinek álláspontja

Néhány nap óta az arad-i postahivatal rádióosztályának hivatalnokai egy rendőrtisztviselő kíséretében látogatják meg az arad-i rádióelőfizetőket, akiket felszólítanak, igazolják nyugtával, hogy kifizették a rájuk eső rádióilletéket. Az ellenőrző közegek működésével kapcsolatosan azonban váratlan meglepetés is érte a rádiózókat, amennyiben felszólították őket, igazolják, vajjon kifizették-e 1934-ben az illetéket, sőt több helyen 1929-31. években nyugtákat is kértek. Voltak esetek, amikor a felszólított rádiózó eleget tudott tenni a kívánságnak,

a legtöbb helyen azonban már régen elkallódtak a régi nyugták, miután mindenki abban a meggyőződésben volt, hogy az újabb nyugták teljesen elegendők

és igazolják azt is, hogy a régi illetékeket is kifizették. Miután ezzel kapcsolatosan általános aggodalom merült fel a közönség körében, szükségesnek tartottuk megkérdezni az arad-i postahivatal rádióosztályát a rendelkezés okairól, céljairól és főként következményeiről. A felvilágosítás a következő volt:

— 1934. június elsejéig az volt a szokás, hogy a rádiózónak személyesen kellett a postára menni és ott az illetéket kiegyenlitenie. Csak 1934. június 1-től léptettük életbe azt a szokást, hogy a posta küldi ki a nyugtát a rádiózó lakására. Igen sokan voltak, akik nem fizették be a június 1-e előtti időben, valamint az átmenet ideje alatt illetékeiket és ezt a körülményt kívánjuk most ellenőrizni.

— Az új nyugta nem igazol még semmit, éppen ezért kezdődött meg felelő utasításra az ellenőrzés — hangzik a válasz. — A jövőre nézve mindenesetre felkérjük a közönséget, hogy a nyugtákat — éppen úgy, mint az adónyugtáknál teszik — őrizze meg, mert illymódo percek alatt igazolhatja a fizetés megtörténtét.

A felszólítást mindenesetre továbbítjuk a rádiózók számára. De a most folyó ellenőrzésnél is meg kell találni annak a módját, hogy azokat, akik rendben fizették a rájuk rótt illetéket, de a régi nyugtákat felmutatni nem tudják, mentesítsék a hiábavaló és idegesítő zaklatástól.

Este 10 óra után csak 50 leies felárral készítenek receptre gyógyszert a gyógyszerészek

A városi főorvosi hivatal és a gyógyszerészek szövetségének felvilágosításai az új rendszerről

Az egészségügyi törvény — mint ismeretes — előírta, hogy este 10 óra után az inspekciós gyógyszerárak minden recept után készített gyógyszerért eddig 20, újabban 50 leies éjszakai felárat szedjenek. Dr. Cucu Vasile városi főorvos az elmúlt nap folyamán értesítette az érdekelteket az éjszakai felár összegének felemeléséről. Érdeklődésünkre közölte, hogy az ötven leies felár a bemutatott receptek után fizetendő; más esetben csak akkor, ha a kért gyógyáru értéke meghaladja a 20 leit. Viszont a gyógyszerész ilyen esetekben, ha

nincs recept, nem köteles az éjszakai vásárlót ki-
szolgálni.

A gyógyszerészszevetség helyi vezetőségétől nyert felvilágosításaink értelmében husz leien aluli gyógyszerek kiszolgálása esetén a gyógyszerárnak kétszeresét kérhetik az inspekciós gyógyszerárak (Piramidon, aspirin etc.) Receptek esetében 50 lei a felár. Az intézkedés célja az, hogy minden csekélységért ezentul ne verjék fel a gyógyszerészeket, mint történt ez már Aradon körömlakk és más kozmetikai cikk esetében.

Megkapó szertartások között avatták fel az új zsidótemetőt

— Hetven új tagot avatott fel az ünnepség alkalmából a Szentegylet —
Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi hatalmas avatóbeszéde

Kétszáz esztendővel ezelőtt avatták fel a régi arad-i zsidó temetőt és vasárnap délelőtt történt meg Arad új zsidó temetőjének felszentelése. Minden ötödik-hatodik nemzedéknek jut osztályrészül, hogy egy ilyen ünnepségen részt vehessen és az arad-i neolog zsidó hitközség valóban méltó keretek között ünnepelte meg ezt a ritka felszentelési ünnepet.

A régi temető kétszáz esztendő múltat foglal magában, az új sirkert pedig az eljövendő kétszáz esztendőre lesz temetkezési helye az arad-i zsidóságnak. A neolog zsidó hitközség az ünnepség méltóságáteljesebbé, emlékeztetesebbé tette végett úgy határozott, hogy ugyanezen napon avatja fel a Zsidó Szentegylet új tagjait.

Az ünnepség reggel kilenc órakor kezdődött meg a neolog zsidó templomban. Az istentiszteletet Weisz Sándor főkantór imája és az orgona bugása vezette be, majd pedig Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi mondott emelkedett szellemű, mély gondolatokban gazdag beszédet.

Hitszónoklatának alap gondolatát az képezte, hogy a Zsidó Szentegylet, amelynek vasárnap délelőtt hetven új tagját avatják, nem csupán a temető és a temetkezési intézmény fenntartását szolgálja, hanem jótékonyági egyesület, olyan összesség, amely már a zsidóság régmúltjában keletkezett és amely már akkor azt hirdette, hogy a legfőbb jó, amit az ember földi életében tehet: a jó cselekedet. Meleg hangon üdvözölte a főrabbi a Zsidó Szentegylet új tagjait, majd pedig felszólította őket, hogy az avatási szertartásnak megfelelően vonuljanak fel sorban a frigyláda elé, kézfogásra.

Ismét felbugott az orgona, majd pedig a frigyláda előtt elhelyezkedett a hitközség előjárósága és az új tagok sorban kezét fogták Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi, dr. Schütz Henrikkel, a hitközség elnökével, Lakatos Aladár igazgatóval, a hitközség alelnökével, dr. Keppich Jakabbal, a Zsidó Szentegylet elnökével és Bornstein Sándorral, a Zsidó Szentegylet alelnökével.

Az avatási szertartás után ismét ima következett és ezután az egybegyültek kivonultak az új zsidó-temetőbe.

A hitközség kérésére a város külön buszjáratot állított be, úgy, hogy a forgalom a legnagyobb rendben és minden fennakadás nélkül bonyolódott le. Nagyon sokan először a régi zsidó temetőbe mentek, hogy onnan ott nyugvó hozzátartozóik sírjáról kis zsákocskában rögzöt vigyenek magukkal és ezt a rögzöt majd elhintik az új temető szimbolikus dombján, amely azt akarta jelképezni, hogy az új temető és a régi temető tulajdonképpen: egy.

Az új zsidó temető impozáns kapuja előtt délelőtt 11 órakor már számos autó és kocsik állott. Az egybegyültek csodálatát váltotta ki úgy a kapu, mint a templomszerű szertartási épület: mindkettő Rácz Emil építész tervezése és műve. A kupolával ékesített szertartási épület hátsó bejáratánál állították fel a szószéket és e köré gyűlt az ünnepi közönség, hogy meghallgassa Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi költői szépségekben gazdag, de egyben filozófikus magasságokat érintő szavait.

A kétszáz éves, régi zsidó-temetőről beszélt és erről az újról, amelyet most át rendeztetésének az arad-i zsidóság — újabb kétszáz évre. Megemlékezett ennek a ritka dátumnak jelentőségéről, majd így folytatta:

— Kérdések egész raja vetődik most fel bennünk, kérdések egész sora, amelyekre nehéz a felelet, mert hiszen ezek a kérdések az élet és halál örök rejtélyének a kérdései. Kérdés: ha tudnánk, hogy halálunk pillanatától már csak napok választanak el, vajjon ugyanugy élünk napjainkat, mint mostan, ugyanugy osztanánk meg rokonszenvünket és ellenszenvünket embertársainkkal szemben, mint mostan, ugyanugy élünk, ugyanugy gyűlölünk, mint most, amikor hű önbizalommal szinte végtelennek látjuk az életet? Az lenne-e számunkra akkor is fontos, mint most? Kérdések egész sora vetődik fel bennünk és ezekre a kérdésekre

csak a néma föld tudja megadni a legigazibb választ, a néma föld, amely különösen itt a temetőben mélyeséges igazsággá, filozófiává válik.

Az egybegyültek a főrabbi beszédének befejezése után — ősi szokás szerint — két csoportban körüljárták a temetőt, ezzel jelképezve, hogy azt birtokba vették. Ezt követően helyezték el a szimbolikus dombra a régi temetőből hozott rögzöket. Elsőnek Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi helyezte el a régi arad-i főrabbi: Chorin Aron, Steinhardt Jakab és Rosenberg Sándor sírjáról hozott rögzöket. Utána Schütz Henrik dr. a régi hitközségi elnökök: Hirschmann József, Bing Vilmos, Deutsch Bernát, és dr. Nemes Zsigmond sírjáról hozott rögzöket helyezte el és kegyeletteljes szavak kíséretében helyezte el a hitközség állandó jötevői: a báró Neuman-család sírkertjeiről hozott rögzöket. Utána Lakatos Aladár alelnök a hitközség néhai alelnökei: Kohn S. N., Ottenberg Tivadar, Leopold Zsigmond és Deutsch Andor, valamint jötevői: Spitzer Ignác és Fischer Ignác emlékére szólott, dr. Keppich Jakab a Zsidó Szentegylet elhunyt elnökeinek dr. Fleischer Sámuel, Weisz Dávid, Dózsa Dezső, Finkelstein József és Pick Ernő, míg Bornstein Sándor a Zsidó Szentegylet elhunyt alelnökeinek: Bársony Andornak és Glück Dezsőnek, valamint a Szeretetház jötevőjének és a régi temetőben nyugvó zsidó hősi halottaknak sírjáról hozott rögzöket helyezte el. Utána léptek a szimbolikus dombhoz a Zsidó Szentegylet többi vezetői, köztük Szigeti Oszkár és Koch Dániel, majd pedig sorban az egybegyültek helyezték el a szimbolikus dombon a régi temetőből hozott rögzöket.

A kegyeletteljes szertartás befejezése után Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi intézett még néhány szót az egybegyültekhez.

— Koporsók vonulnak majd itt el az évek során — mondotta. Az egyik ajtón hozzák be őket és a másik ajtón viszik ki. Gyászoló, bánatos sereg lesz körülöttünk, megtört családok, ahová beköszöntött a szomorú vendég: a halál. A mi szemünk nem kutatja, hogy mi lesz a halál után, de egyet bizonyosan tudunk, egyet biztosan hiszünk: a halhatatlanságot. És ezért ez a kapu, amely itt előttünk

Részletek egy meggyógyult ember leveléből, amely sok embert érdekelhet . . .

G. Sándor aradi kistisztviselő többek között a következőket írja nekünk: „... 13 évig majdnem állandó betegeskedés után szabadított meg egy „Gastro D.” kúra már-már gyógyíthatatlannak hitt súlyos gyomorbojaimtól. A folytonos koplalástól annyira lesoványodtam és legyengültem, hogy már csak árnyéka voltam régebbi önmagamnak, amikor szemembe ötlött a lapokban megjelent közlemény a világhírű amerikai „Gastro D.” gyógyszeréről. Megrendeltem és már az első napok után feltűnően jobban éreztem magamat, elkezdtem rendszeresen étkezni és visszanyertem régi életerőmet és életkedvemet . . .”

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerárán és drogheriajában, vagy postán megrendelhető 130.— lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárán, București, Calea Victoriei 124.

feltáru, nemcsak a halálnak, a megsemmisülésnek kapuja, de kapuja a halhatatlanságnak, az életnek is. Ezzel a megrendíthetetlen hitünkkel lépjük át a halál kapuját.

Ebben a pillanatban széttáruult a hatalmas szertartásterem ajtaja, a főrabbi áldást mondott, befejezte beszédét és a közönség a szertartásterembe vonult. Itt még ima hangzott el, majd pedig a lélekemelő szertartás véget ért.

Este az Öregek Otthonában bankett volt a Zsidó Szentegylet új tagjainak tiszteletére. A banketten elsőnek dr. Schütz Henrik, a hitközség elnöke szólalt fel, aki II. Carol királyra írtette poharát. Bornstein Sándor, a Zsidó Szentegylet alelnöke a Szentegylet, Lakatos Aladár hitközségi alelnök pedig a hitközség nevében üdvözölte a Szentegylet új tagjait. A jelenlevők kérésére felszólalt dr. Vágvölgyi Lajos főrabbi is, aki szellemes, színpokázó pohárköszöntőt mondott. Az ujjonnan felavatottak nevében Rappaport Miksa igazgató beszélt, míg az orthodox zsidók üdvözlését Scharfstein Jakab elnök hozta. A beszédek sorát dr. Kelemen Gábor pohárköszöntője zárta be.

Az új zsidó-temető felszentelési ünnepségéről Sándor Jenő fényképész, az „Aradi Közlöny” fotóriportere számos képet készített, amelyek műtermében (Lutheránus templom épület) megtekinthetők és megrendelhetők.

„RENAISSANCE” divatáruház. Bulev. Regina Maria No. 16.

Jelenti,

hogy őszi divatszövetek nagy választékban raktárra érkeztek:

Átmeneti kabáttra

Téli kabáttra

Consum és

Inlesnirea

bevásárlási helyei

Compléra

Ruhára

4167

Minden akadály elhárult a felekezeti Iskolákba való beiratkozás elől

Csak a román nevű gyermekeknél kell külön eljárást alkalmazni

Ismertes, hogy az arad-i Magyar Párt vezetőinek intervenciója nyomán teljesen tisztázódott a helyzet az iskolásgyermekek magyar anyanyelvének igazolása kérdésében és kedvező módon nyert elintézés az anyanyelvre vonatkozó hivatalos bizonyítvány kiadásának ügye is. Ebben a kérdésben ma érdekes utasítás érkezett a párt arad-i tagozatához a cluj-i központtól. A párt országos központja szintén értesíti az arad-i tagozatot, hogy a felekezeti iskolákba beiratkozni akaróknál csak a román nyelvű gyermekeknél kell külön eljárást alkalmazni, míg a német vagy más hangzású neveknél nem, mert ezek minden további nélkül beirathatók. Abban az esetben, ha az állami iskolaigazgató bármilyen okból kifolyólag megtagadná az anyanyelvre vonatkozó nyilatkozat láttamozását, úgy a szülő két tanu

által aláírt nyilatkozatot nyújt be.

Miután minden akadály elhárult azelől, hogy a magyar gyermekeket a felekezeti iskolákba beírják, tanácsos lenne, ha a magyar szülők még szeptember 10-ig elvégeznék a beiratást, mert az érvényben levő rendelkezések alapján szeptember 10-ike után hivatalból az állami iskolákba írják a gyermeket s így a szülő elesik attól a jogtól, hogy a felekezeti iskolát igénybevehesse. Különösen sürgős a beiratás a felekezeti iskolák első osztályánál, mert itt még a nemzetiségi bizonyítványra is szükség van. Mint értesülünk, úgy az arad-i Magyar Párt, mint a felekezeti iskolák mindent elkövetnek, hogy különösen az első elemi iskolás magyar gyermekek számára, erkölcsi támogatás és anyagi kedvezmények által, lehetővé tegye az anyanyelven való tanulást.

CINEMA-CORSO

10. Sept.

(Jegyelővétel Szerdán és Csütörtökön

11-1)

Minden idők leghatalmasabb monumentális filmje

A kereszties hadjárata

Cecil B. De Mille rendezésében, Loretta Young és Henry Wilcoxon-nal a főszerepben.

Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni. — — Kedvezményes és szabadjegyek érvénytelenek.

Kedden, szerdán utoljára: „A Vágy”

CINEMA-CORSO

10. Sept.

(Jegyelővétel Szerdán és Csütörtökön

11-1)

Diákegyenruha - felöltő - átmeneti kabát- és Őszi öltönyszövetek nagy választékban 4155 érkeztek

üzletébe Piata Avram Iancu No. 18.
Consum, Inlesnirea bevásárlási hely

Elmebeteg, vagy szimuláns

„Nem tagadom, vérszomjas vagyok...”

— jelentette ki bűnpörének főtárgyalásán a guttenbrunn-i postamesternő gyilkosa

Másfélórás fantasztikus előadást tartott Puscau Gherasim büntettének előzményeiről — A lugoj-i elmeegógyintézet szerint a bűnpör vádlottja vallási mániában szenved, kimondott Lombroso-típus és közveszélyes

Nagy érdeklődés közepette folyt je hétfőn délután a guttenbrunn-i gyilkosság bűnpörének főtárgyalása. A bűntény — mint emlékeztet — ez év január 20-ikán reggel történt, amikor Puscau Gherasim, a község postahivatalának volt főnöke,

fejszével agyonütötte hivatali utódját, Ardelean Nicolae postamesternőt.

Magához vette a kassza tartalmát, 9000 leit és az áhómás felé ment. Utközben találkozott Frenizer Sándor állomásfőnökkel, akitől megkérdezte, megy-e valahová azonnal vonat. Amikor megtudta, a főnöktől, hogy nincs vonata sehova, közölte vele, hogy agyonütötte a postamesternőt és megy a csendőrségre jelentkezni. Frenizer a község házára szaladt és ott bejelentette az esetet, rendőrök mentek ki a helyszínre és meg is találták, haldokolva Ardeleanét, aki néhány perc múlva meghalt. Közben Puscau tényleg jelentkezett a csendőrségen, ahol őrizetbe vették.

A vizsgálat, valamint a legutóbb megtartott tárgyalás során Puscau zavarosan viselkedett, mire a bíróság Lugoj-ra utalta be, hogy az általi elmeegógyintézetben tartsák megfigyelés alatt. Öt-heti megfigyelés után Puscaut visszaküldték Aradra és hétfőn megtartották ügyében a főtárgyalást, az arad-i törvényszék Constantinescu-Tautu-társa előtt. A vádat Gutunoi ügyész képviselte, míg a védelmet hivatalból dr. Gherman Dante látta el. A tárgyalás elején Puscau engedélyt kért arra, hogy jegyzeteket készíthessen, majd felolvasták a vádiratot, amely a 23 éves fiatal embert gyilkossággal és lopással vádolta. A vádirat felolvasása után kezdték meg Puscau kihallgatását. Az elnök kérdésére beismerte, hogy tettét elkövette, de nem vallja magát bűnösnek.

Elnök: Tehát ártatlan?
Puscau: Nem.
Elnök: Hát akkor micsoda, bűnös, vagy ártatlan?
Puscau: Egyik sem. Sem nem bűnös, sem nem ártatlan. Isten parancsára öltem.

Fantasztikus történetet ad elő arról, hogy látomásai voltak és mindig egy meztelen nő jelent meg álmában, aki mindig ütötte-verte. Allandóan a bibliát olvasgatta, de

időnkint majdnem leküzdhetetlen gyilkolási vágy szállta meg.

Telefonon kérte, váltsák le hivatalától, mert ellenesetben öngyilkos lesz. Akkor az volt a célja, hogy kolostorba vonul és szerzetes lesz. Hosszas vitája támadt felmondási szándéka miatt feletteseivel, közben a látomásban jelentkező nő állandóan üldözte. Kétségbeesésében Petrasche Lupinuk irt és arra kérte az Istenlátó pástort, vegye védelmébe, de nem kapott választ. A vallomásaiban többek között ilyeneket mond: „Nem tagadom, vérszomjas vagyok.”

Hodos-Bodrog-on imádkozás közben uira isteni sugallatot kapott az ölésre,

mire utjáról két kardot hozott haza és megmondta a postamesternőnek, hogy karddal fogja megölni. Később Ardeleané kérésére a kardokat a guttenbrunn-i csendőrmesternek ajándékozta. De mind ez nem segített, Isten újra megparancsolta neki, hogy ölnie kell, mert azzal megváltja a világot. Számos kitérés után elmondotta, hogy fejszét vásárolt, drótot, kötelet, szögeket és mindent szobájába rejtett. Január 20-ikán reggel bement a

hivatalba. A fejszét kabátja alá rejtette, de várnia kellett terve végrehajtásánál, mert a hivatalban tartózkodott az állomásfőnök.

Frenizer távozása után elővette a fejszét és felbeütötte Ardeleanét, aki könnyögni kezdett, ne ölje meg.

Többször feléje sujtott, majd a kasszához ugrott, kivette a pénzt és eltávozott. Nem akart lopni, csak azért vette magához a pénzt, nehogy más lopja el. Megbánta, amit cselekedett, de tiltakozott az ellen, hogy boldognak deklarálják.

Constantinescu elnök ismerteti a Puscau lakásán talált tervet, amelyben

két nappal a gyilkosság előtt előre megírta, hogyan fogja tettét végrehajtani.

Ezután a tanúk kihallgatására kerül sor. Az áldozat férje, Ardelean Nicolae felmáti postamester elmondotta, hogy a hivatal átadása alkalmával Puscau sirni kezdett és szánalomból megengedte, hogy még egy ideig ott lakhasson az épületben. A kihallgatás alatt furcsa intermezzo folyik le. Puscau felugrik, mire az elnök nyugalomra inti.

Puscau: Csak azt akarom kérni, engedjék meg, hogy ezt az almát megehessem, nagyon éhes vagyok — ezzel a zsebéből egy almát húzott elő.

Elnök: Majd a szünetben, tárgyalás alatt nem lehet enni.

Moldovan Emanoil és Vitelar Vasile jelentétkelen vallomása után Frenizer állomásfőnököt hallgatják ki, aki elmondotta, hogy a postahivatalból történt távozása után körülbelül három perc múlva szaladt utána Puscau, aki a vonat indulása után érdeklődött, majd bevallotta, hogy agyonütötte Ardeleanét. Amikor a postahivatalhoz ért, az áldozat még élt és néhány szót tudott mondani. Több tanu kihallgatása után felolvasták a lugoj-i elmeegógyintézet véleményét, amely szerint

Puscau családjában két elmebeteg volt, ő maga ötéves korában gyermekparalízisen esett keresztül, később a salonta-i elmeegógyintézetben kezelték. Kimondott Lombroso-típus, aki vallási mániában szenved. Valószínűleg szerelmes volt áldozatába. Közveszélyes ember, aki kijelentette többször, ha kikerül a börtönből, újra ölni fog.

Betegségének hivatalos neve: *paranoia mistica*. Nem felelős tetteiért és javasolják a sigetulummar-tai elmeegógyintézetbe való internálását.

Gutunoi ügyész ezután javasolja, vizsgáltsák meg egy orvosi bizottsággal a vádlottat, amit azonban a védő ellenez. A bíróság elutasítja a védői indítványt. Az ügyész vádbeszédében arra az álláspontra helyezkedik, hogy

Puscau felelős tetteiért és most örültséget szimulál, hogy megmeneküljön a büntetéstől,

Lugoj-on azt vették be a bizonyítványba, amit maga a vádlott állított. Gherman dr. védőbeszédében leszögezi, hogy a vádlott nem felelős a bekövetkezett tragédiáért. Moral insanityban szenved és a kórházba való, nem pedig a fegyházba. A gyilkosságra nem volt oka és legjobb bizonyítéka elmebajának az, hogy ő maga tiltakozik a feltevés ellen. Az, hogy tervét előre leírta, szintén egyik bizonyítéka örültségének, mert épeszü gyilkos ezt nem teszi. Az elmeegógyintézetbe való, mert ha börtönbe küldik, biztos, hogy kiszabadulása után újra ölni fog. Az áldozat férje 500 ezer lei kártérítést kért, majd Constantinescu elnök az ítéletki-hirdetést szeptember 15-ére halasztotta.

Öt halálos szerencsétlenség történt vasárnap Arad-megyében

Vonatgázolás, villámcsapás, hirtelen halál a vonatban és más tragédiák a megyében

Az arad-i ügyészséghez hétfőn délelőtt öt halálos szerencsétlenség ügyében érkezett jelentés. Az egyik jelentés arról számolt be, hogy Bárzava községben egy vonat elgázolta Popovicu Octavian váltóort, akit súlyos állapotban szállítottak be a lipova-i kórházba. Az orvosi beavatkozás azonban nem segített, a szerencsétlen vasutas néhány óra múlva meghalt. Radna községben egy bihor-megyei koldus lelta halálát. A jelentés arról számol be, hogy Micu Ioan Grijesti bihor-megyei községbeli koldus a radna-i kálváriánál állott, a lépcsők alján. A vasárnap este kitört vihar fákát döntött ki a kálvárián és az egyik fa agyonütötte Micut.

Tragikus esetet jelentettek Odvos községből, ahol Kulcsár János községbeli gazdánál pálinkafőzés volt. A közelben játszadozott a gazda hatéves kislánya, aki később az üsthöz merészkedett és egy óvatlan pillanatban a forró pálinkába zuhant. A kislány sikoltására segítségére siettek, azonban néhány óra múlva nagy kínok közepette belehalt sérüléseibe.

Gurahont községben vihar pusztított vasárnap és a villám becsapott Valean Nicolae gazda házába. A tető tüzetfogott, a villám pedig a szobába vágott, ahol agyonütötte Va-

lean feleségét. A tető teljesen leégett. Szerencsés kimenetelű villámcsapás történt az arad-megyei Chişineu-Cris községben, ahol egy kereskedő házába csapott, a villanyórárt teljesen elolvastotta, a vezetéket elégette és az üzlet berendezését súlyosan megrongálta.

A Brad felől érkezett vonatban rejtélyes haláleset történt. Amikor a vonat az arad-i állomásra érkezett, az egyik fűkében elegáns, fiatal uriaszonyt találtak halva. Nyomban értesítették a rendőrséget és dr. Plesa Ioan helyettes városi főorvost, aki Crisan Emil rendőrkapitánnyal szállt ki. Az orvos megállapította, hogy valószínűleg szívroham következtében állott be a halál. A retikülben talált iratok szerint a halott Dan Letitia 26 éves Hunedoara-megyei uriaszonnal azonos. Miután a hirtelen haláleset körül titokzatos körülmények állapíthatók meg, jelentés történt az ügyészséghez, azzal a javaslattal, rendezjék el Dan Letitia holttestének felboncolását. Hatósági körökben ugyanis lehetségesnek tartják, hogy a halál — mérgezés következtében állott be. Az ügyészség helyt adott a javaslatnak és dr. Ionescu Alexandru törvényszéki orvosi bizta meg a boncolás végrehajtásával. A rejtélyes módon elhunyt fiatal uriaszony holttestét a fejszötemető halottasházába szállították.

CENTRAL: Keddtől kezdődőleg repriz-sláger! CENTRAL: 5, negyed 8 és negyed 10 LILIAN HARVEY, WILLY FRITSCH 5, negyed 8 és negyed 10 óraker
Világláger: **A FEKETE RÓZSÁK.**

HIREK

Mágikus mérgek

Szinte naponta olvashatja az ember, hogy a rendőrség leleplezett egy-egy kábítószer-csempész-bandát. Ilyenkor azonban rendszerint kokain- vagy heroin-csempészekről van szó. Az európai ember nem is igen ismer más kábító mérget, legfeljebb még hírből az ópiumot. Amerikában azonban annál többféle mérget ismernek s a rendőrségnek alapos munkájába kerül, míg az ezekkel kereskedő titkos üzereket letűrell.

W. A. Reko professzor nemrég igen érdekes könyvet írt ezekről a mérgekről, az Ujvilág mágikus mérgeiről és kábítószereiről. E mérgek lórészét ma még csak inkább Amerika alvilága használja, de ki tudja, nem jönnek-e már holnap divatba a magasabb társadalmi osztályok körében is?

Reko professzor rámutat érdekes tanulmányában arra, hogy ezek a mérgek egyáltalán nem azokban az országokban pusztítanak legerősebben, hol a termőhelyük van, hanem idegen országokban. A kínaiak például ellenállóbbak az ópiummal szemben, néha még 90 éves korukban sem lehet kimutatni szervezetükben ennek következtében patológikus elváltozásokat, míg az európaiak agyát az ópium élvezete néhány év alatt tönkreteszti.

Reko professzor egész sor érdekes mérget ismeret ezután figyelemreméltó tanulmányában.

Európaiak előtt teljesen ismeretlen például az Olofini nevű ital, mely egy agaveszerű növény magvaiból készül. Ez az ital rövid zavart lelkiállapot után könnyű álomba szenderíti az embert, aki álomban hangosan ismétli azokat a szavakat, amelyeket az álombeli alakokkal vált. A nép hipnotikus erőt tulajdonít ennek az italnak, azt hiszi, hogy aki ivott belőle, kénytelen az igazat megmondani.

A peyoti nevű mérget már Európában is ismerik. Tudósok különböző kísérletet végeztek vele. Ez a mérget a peyoti kaktusz szárából készül, amelyet megszáritanak. A mérget megszáritása után valóságos tűzjeláték gyul ki az ember szeme előtt és fantasztikusan szép muzsikát vél hallani a fül.

A toloachi nevű mérget az indus varázslók használják s az indus boszorkányok rendszeren ezzel állanak bosszút ellenségükön. A mérget gyakori használata teljes apátiára vezet.

Az ayahuaskát akkor szedi az indián, ha a jövőbe akar látni. Aki ezt a mérget beveszi, valósággal telepatikus állapotba kerül. Olyan dolgokat lát és hall, amelyekről előzőleg fogalma sem volt. A vad indusok, akik sohasem voltak túl falujuk szűk határán, a legnagyobb elevenséggel és határozottsággal rajzolták le a városi házakat, kastélyokat, a fehér embereket.

A colorines piros magvai érzéki álmokat idéznek elő. A sinicuichi nevű varázsitál élvezői elvesztik tér- és időérzéküket s míg saját múltjukra nem emlékeznek vissza, hihetetlen pontossággal számolnak be olyan élményekről, amelyek őseik életében játszódtak le.

A costiz zapotól ökölnagyságu gyümölcse alkoholos mámort idéz elő. A nanacatl nevű gomba muló elmezavart okoz s rendkívül érzékenységet. A legkisebb érintés is kibírhatatlan ennek a gombának elfogyasztása után.

Xomil Xlhuite gyökereiből készült pálinka — „füvegkopsónak“ hívják a palackját, teljes öntudat mellett tökéletesen megbénítja azt, akivel megitatják. Míg a camotillo nevű vad burgonya valósággal vegyi bombaként hat, amely azonban csak bizonyos idő múlva kezd működni: félévvel az elfogyasztás után hirtelen halált okoz. Szerencsére ezt a mérget igen nehéz előállítani.

— **CSÖKKENŐ HŐMÉRSÉKLET.** A szél kissé gyengül, nyugat felől újabb borulás, több helyen kivált nyugaton esők, a hőmérséklet kissé esik.

— **AZ ARADI KÖZLÖNY LEGKÖZELEBBI SZÁMA** a keddi Kisasszony-napi egyházi ünnep miatt csütörtökön reggel jelenik meg a szokott időben.

— **Kedden érkezik Bécsbe Edward angol király.** Szófiából jelentik Edward angol király megérkezett Bulgáriába. A határállomáson az angol uralkodót Boris bolgár cár fivére fogadja. Hir szerint az angol király holnap utazik át Budapest és Bécs felé Franciaországba. Edward király holnap, kedden délután érkezik meg Bécsbe. Itteni angol körökben kijelentették, hogy az angol király bécsi tartózkodása szigorúan magánjellegű. Lehetséges azonban, hogy az uralkodó fel fogja használni az alkalmat és érintkezést keres több osztrák hivatalos személyiséggel. Edward angol király vonata délután 5 órakor Sztaribrodnál Jurgoszláv területre ért. Az uralkodó Belgrádon át folytatja útját Budapest, illetve Bécs felé.

— **Lemondott a varsói román követ.** Bucuresti-ből jelentik: Visoianu varsói követ lemondása befejezett tény. A kormány valószínűleg Victor Cadere-t nevezi ki Visoianu helyébe.

— **Álhir a pápa betegségéről.** Rómából jelentik: Vatikáni körökben megállapították, hogy a pápa a legteljesebb egészségnek örvend, megtartja kiállításait és vasárnap több, mint fél órás beszédet mondott el. Betegségének híre minden alapot nélkülöz.

Fürdő hölgy a kirakatban

Egy londoni parfüm-cég tulajdonosának eredeti ötlete támadt. Fürdősőt akart forgalomba hozni, tehát az üzlet nagy kirakatába beállított egy fürdőkádat, amibe egy elragadóan szép szőke leányt ültetett, aki a nagyközönség szemeláttára egész nap fürdik a kirakatban, természetesen a fürdőszóval. A fürdőző hölgynek persze csak a feje és a válla látszik ki a fürdőkádból, de így is száz és száz férfi tolong naphosszat a kirakat előtt. A napokban az álmélkodó tömegben megjelent egy fiatalember, aki egy darabig szemmelátható elragadtatással szemlélte a fürdőző hölgyet, majd a közönség élénk megdöbbenésére lekapta a kalapját és dörgő hangon rá kezdte: „God save the King.” És elfújta az egész angol himnuszt. Rövidesen előkerült egy rendőr, aki rákiáltott a fiatalemberre: „Megőrült, hogy itt egyszerre a himnuszt kezdi énekelni?” — „Szó sincs róla, — felelte a fiatalember — csak azt akartam elérni, hogy a hölgy felálljon itt a kirakatban.” Nem volt olcsó mulatság — tíz fontjába került.

— **A városi főorvosi hivatal figyelmeztetése a kereskedőkhöz.** Ismeretes az Aradi Közlöny olvasói előtt, hogy szeptember 15-ig miniszteri rendelettel tiltották meg az újtermésű dió forgalombahozatalát. Ezzel kapcsolatosan a városi főorvosi hivatal figyelmezteti a kereskedőket a rendelet betartására, mert ellenkező esetben 1000 lei bírsággal rójják meg azt a kereskedőt, akinek újtermésű diót találnak.

DIÁK HARISNYAK, SZVETTEREK legolesobban STRASSER-cégnél.

3966

— **Becsukott a Capsa.** Bucuresti-ből jelentik: A hírhedt Capsa-kávéház, a politikai boszorkánykonyha néven közismert bucuresti-i nyilvános helyiség becsukta kapuit. A Capsat vendéglővé alakítják át.

Magántanulók

bel- és külföldi magánvizsgákra,

vidéki leánykák pénzével, legbiztosabban Prof. S. STEINER intézetében (P. Avram I. 9.) készülnetnek elő.

O csó árák.

— **Nemzetközi nő ügyvédkongresszus Budapest.** Budapestről jelentik: Ma délután nyílt meg Budapest a nemzetközi nő ügyvédkongresszus. A kongresszuson 30 külföldi ügyvéd jelent meg 20 állam képviselőjében. A kongresszuson a házastársak jogviszonyát, a házasságon kívüli született gyermekek és a házasságon kívüli együttélés problémáit vitatják meg.

Szórakozottság

A professzor: Van itt valaki?
A betörő: Senki.
A professzor: Sajátságos, pedig mintha zajt hallottam volna...

— **Volt pénzügyi ellenőr újrafelvételi ügye az arad-i törvényszék előtt.** Az arad-i törvényszék hétfőn tárgyalta Jánosi János volt curticai pénzügyi ellenőr újrafelvételi ügyét. Jánosit még 1930-ban, a feketeszesz-vizsgálatok során bocsátották el. A bünygyben az arad-i törvényszék felmentette, a timisoara-i Tábla azonban hat havi börtönre ítélte. Jánosi új szakértői vizsgálat adatait terjesztette be áratlansága igazolására és tanukat jelentett be, majd ezeknek alapján újrafelvételi kérelmet nyújtott be dr. Pop Alexandru ügyvéd utján. Az ügyet ma tárgyalják, majd a döntést szerdára halasztották.

— **Halálozások.** Dragulescu Anton, liceumi tanár 24 éves felesége vasárnap délelőtt a salonta-i kórházban meghalt. Az élete virágjában eltávozott, általános rokonszenvnek örvendett fiatal uriaszony tragikus halála rokonai és jóismerősei körében mély, megdöbbenéssel vegyes részvételt keltett. A korán elhunyt uriaszony holttestét Arad-ra hozták, ahol szeptember 8-án, kedden délután 3 órakor helyezik örök nyugalomra a felsőtemető halottas házából. Dragulescu Antonné halálát kiterjedt, előkelő rokonság, ennek sorában dr. Mager Traian, ismert arad-i nőorvos gyászolja.

Özv. Szerinka Vilmosné hosszas szenvedés után folyó hó 7-én elhunyt. Temetése 9-én d. u. 5 órakor lesz a felsőtemető halottasházából. (Minden külön értesítés helyett.)

Haldoklik Clara Bow

Hollywoodból jelentik: Clara Bow, az ismert vöröshajú filmszínésznő huszmérgezést kapott és haldoklik.

— **A blai-i görög katolikus érseki szék betöltése.** A Vatikán hivatalos lapjának, a L'Osservatore Romano-nak most ideérkezett augusztus 30-iki (vasárnapi) száma közli azt a nagyjelentőségű hírt, hogy a pápa dr. Nicolescu Alexandru lugoj-i görög katolikus püspököt előléptette a blai-i görög katolikus érseki székre. Az így megüresedett lugoj-i püspöki székre a pápa dr. Balan Ioan blai-i kanonokot nevezte ki új görög katolikus püspökké.

A Zsidó Nemzeti Szövetség (Piața Avram Iancu 16.) nagytermében **kedd este 9 órakor**

NUSIN ADALBERT

a cernăuți-i nagykorús szolista, 13 éves, nagyszabású és egyetlen zsidó koncertjét fogja megintani

— **A közeli napokban öt világkongresszust tartanak Bécsben.** Ezek közül a legnevezetesebb a közép-európai mezőgazdasági értekezlet. Bécsben gyülekeznek a színészegyesületek vezetői is, az ügyvédi kamarák világszövetségének a tagjai, a jégkorszak kutatásával foglalkozó tudósok, a röntgenológusok és az urológusok.

— **Ujabb nagyarányú deviza-visszaéléseket fedeztek fel Bucuresti-ben.** Bucuresti. A Banca Nationala ellenőrző közegei újabb nagyarányú deviza-visszaéléseket fedeztek fel. Több exportőr nem adta át devizáit és megkárosították a Banca Nationala-t. Már a vizsgálat elején kiderült, hogy a visszaélések óriási méretűek. A Banca Nationala ellenőrei és Lazarioanu vizsgálóbíró vezetik a vizsgálatot.

— **Négyert ilncseltek újra Georgiában.** New-yorkból jelentik: Tegnap Daltonban (Georgia) egy négyert, akit azzal vádolták, hogy egy fehér asszony ellen merényletet követett el, a tömeg megtámadta és felakasztotta. (Rador.)

— **Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknek a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorral egy kis pohárral — nagyfontosságú szolgálatot tesz azzal, hogy a bélműködést szabályozza és igen könnyű, lágy széketétet biztosít. Az orvosok ajánlják.**

— **Egy elmebajos fejszével agyonsújtott egy kislányt.** Borzalmas gyilkosságot követett el egy elmebeteg petrosa-i legény. Szűsz Márton 26 éves petrosa-i legény, aki elmebetegség miatt már kórházi kezelés alatt is állott, a szomszédban lakó Bessin E. 8 éves kislányt lakására hívta és dinynyével kínálta meg. Evés közben fejszével támadt a gyermekre és mielőtt védekezhett volna, agyonsújtotta. A gyermek jajkiáltására a szomszédok behatoltak a szobába, ahol borzalmas látvány tárult szemük elé. A 8 éves kislány vértócsában a földön feküdt. Mielőtt orvosi segítség érkezett volna, a kislány kiszendetett. A gyilkost, akit annak idején az elmeorvóintézetből házi kezelésre utasítottak, a csendőrség letartóztatta.

Felmentette a bíróság

gutenbrunni malomtulajdonost az illetécsalás vádja alól

Az arad-i törvényszék Constantinescu-Tanu-tanácsa ma tárgyalta Wagner József gutenbrunni malomtulajdonos és Bisztrai József pénzügyi ellenőr ügyét. Mint emlékeztetés, a múlt év végén történt, hogy Stelian Popescu pénzügyi vezérfelügyelő kiszállt az arad-megyei községben, ahol jegyzőkönyvet vett fel a Wagner-malom ellen, amelynek terhére nyolcrendbeli illetéksalást állapított meg. A felvett jegyzőkönyv, amely jelentékeny bírsággal sújtotta a malmot, leszögezte, hogy Wagner József malomtulajdonos Bisztrai József pénzügyi ellenőr segítségével lisztet szállított, anélkül, hogy az államnak járó illetéket kifizette volna. Az ügy bünygyi része ma került tárgyalásra.

A vádlottak vallomásából megállapított nyert, hogy a malom teherautója lisztet szállított, *rendes bárcával egy kereskedőnek*. A kereskedő nem vette át az árut, mire a teherautó visszavitte a malomba. Itt viszont a pénzügyi ellenőr nem fogadta el a visszaküldött szállítmányt, amelyet már bevezetett regisztereibe, mire a lisztet ismét elküldték a kereskedőnek. Utközben egy pénzügyi kirendeltség igazoltatta a szállítmányt és ezzel kapcsolatosan merült fel a vád, hogy ugyanazzal a bárcával két különböző szállítmányt vittek ki a malomból. A kihallgatott tanúk és felvett jegyzőkönyvek a vádlottak állításait igazolták és az elnök megállapította, hogy az időpontok is Wagner vallomását támasztják alá. A bíróság hétfőn délelőtt kihirdetett ítéletében

felmentette a vád alól Wagnert és Bisztrait.

Az ítélet indokolása kimondotta, hogy az időpontok összehasonlítása alkalmával a bíróság megállapította, hogy a teherautónak nem lehetett ideje arra, hogy elvigye a szállítmányt, azt lerakják, visszatérjen egy új szállítmányért a malomba és azt is elszállítsa. A vádlottakat dr. Lazar Augustin és dr. Schannen Béla ügyvédek képviselték.

— **ZÜRICHÍ ZARLAT.** Páris 20.10 és egyenyed, London 15.46, Newyork 306 és háromnegyed, Brüsszel 51.85, Milánó 24.12 és fél, Amsterdam 208.20, Berlin 123.32 és fél, Prága 12.67, Varsó 57.72 és fél, Belgrád 7.00, Bucuresti 2.50.

— **A Jugoszláv miniszterelnök Bucuresti-ben.** Belgrádból jelentik: Sztojadinovic, jugoszláv miniszterelnök hétfőn este Belgrádból Bucuresti-be utazott, ahol a pozsonyi kisantant-találkozó előtt Tătarescu miniszterelnökkel és Antonescu külügyminiszterrel folytat megbeszéléseket. A jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter Antonescu külügyminiszterrel együtt utazik Pozsonyba. — **Monte-carli jelentés szerint Titulescu volt külügyminiszter ma Genfben és onnan St. Moritzba utazott.**

— **Zeletzky Bruno két és félévelig marad internálva Baia Herculane-n és azután Sanghaiba megy.** Bucuresti-ből jelentik: Jelentették, hogy Zeletzky Bruno, a Skoda-gyár bucuresti-i vezérképviselője, a Skoda-botrány híres szereplője, szabadlábra került. Zeletzky tegnap elhagyta a braşov-i fogházat és elutazott Baia Herculane-re, ahol a Skoda-cég egy modern villát vásárolt s abban fogja a hátralevő két és félévelig eltölteni. A villát még nem rendezték be s addig a Ferdinand-szállóban vett ki lakást. A lapok értesülése szerint, két és félévelig marad internálva Zeletzky Herculane fürdőn és azután Sanghaiba helyezik, ahol a Skoda-művek igazgatója lesz.

— **Utépitések a szovjet-lengyel-határon.** Rigából jelentik: Szovjetországból érkező hírek szerint a Szovjet határa közelében nagyszabású utépitési munkálatok folynak. Katonai és hadászati utakat építenek, elsősorban a lengyel határ mentén. A határok közelében ezenkívül erődítményi munkálatok is megindultak.

— **Rettenetes vihar Angliában.** Londomból jelentik: Anglia déli partvidékén rettenetes vihar vonult végig. A viharok olyan ereje volt, hogy fákat tépett ki és háztetőket sodort el, ezenkívül sok helyen szétszakította a táviróvezetéseket.

— **MA az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

JANKA, Boulevardul Regele Ferdinand.
WEISZ, Piața Avram Iancu.
BERGER, Calea Saguna.

AZ ÚJ AUFRICHT FATELEPEN
Str. Dimitrie Raicu 15-17.
Gyermekkorház mellett (a városi kertészet felé)

legjutányosabban szerzi be
TÚZIFA, FENYŐFA, CSERÉP SZÜKSÉGLETÉT
CONSUL- és INLESNIREA-tag. TELEFON 69.

— **Letartóztatták Bécsben Ludwig Wolff német író.** Bécsből jelentik: A bécsi rendőrhatalóság a párisi rendőrség megkeresésére letartóztatta Ludwig Wolff ismert német író. Wolff évekkel ezelőtt Németországból Párisba emigrált, ahol miután sokat költött és keveset keresett, különböző visszaéléseket követett el, majd pedig a körözés elől Bécsbe menekült.

— **Csütörtökön nyitja meg a szezon az Urania.** A század legjobb vígjátékával, Amerika legdrágább zene-bohócaival: a 3 Marx-testvér: Gaucso, Csikó és Harpó, pazarkiallitásu, ezer ötletet és mókát nyújtó filmjével: „Botrány az operában” kezdi meg az új évadot.

— **Orvosi hír.** Dr. Vuia Salvator, az arad-i szülészeti klinika igazgató-főorvosa külföldi utjáról hazaérkezett és ismét rendel.

Iskolakönyvek, írószerek, táskák
nagy választékban legolcsóbban kaphatók

POLGÁR „PALLAS”
könyvüzletben

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 13. (Unirei-parknál szemben.) 4175

A kutyaugatás szótára

Dr. Gerard párisi állatpszichológus most kiadta a kutyaugatás szótárát, amelyet gramofonlemezek melléklésével illusztrált. A tudós szerint az ő könyve és a mellékelt lemezek alapján bárki könnyen megértheti a kutyák beszédét.

— **Gyilkosság Bucuresti-ben.** Bucuresti-ből jelentik: A Splendid-szálloda egyik szobájában holtan találták Van Sannen fővárosi ügyvédet. A hatóságoknak az a feltevéstük alakult ki, hogy a szerencsétlen ügyvédet meggyilkolták és ebben az irányban meg is indult a legszigorubb vizsgálat.

— **Eltűnt arad-i fiú.** Lázár Dávid arad-i lakos bejelentette a rendőrségen, hogy 15 éves fia eltűnt. A rendőrség bevezette a nyomozást.

Női- és férfi-kalap
ujdonságok szenzációs olcsó árakban

„HELIOS”-nál,
Str. Meşanu 5. Alakítások modell után rendkívül olcsó árban készülnek. 4169

— **Bécsi gyermekek hazautazása.** Az Arad-on és a megyében nyaraló bécsi gyermekek — amint már jelentettük — szeptember 8-ikán délután 6 órakor utaznak vissza Bécsbe. A gyerekeknek a vonatban való elhelyezése Timişoara-n reggel 8-tól déli 12-ig, Arad-on pedig délután 2-től 6-ig történik. Mindazokat, akiknél bécsi gyermekek nyaraltak, ezután kéri, hogy a gyermekeket pontosan hozzák el a pályaudvarra.

— **Arad-lak gyalogos bucsuja Radna-ra.** Szombat reggel 6 órakor az arad-i katolikus hívek gyalogos bucsura indulnak Radna-ra. Azok a hívek, akik nem bíriák a gyaloglást vasárnap délelőtt indulnak a villamosvasut állomásról külön szerelvényvel, úgy hogy a bucsusok kényelméről gondoskodás történt. Dr. Lakatos Ottó plébános, szentszéki ülnök vezeti a bucsut és a radna-i lelki gyakorlatokat. Ma délelőtt minden órában egyébként szent misét tartanak a belvárosi Minorita-templomban.

A „Magyar Írók Körének” budapesti központja irodalmi felolvasásra hívta meg W. Rosen Alicet

Alig néhány hete hagyta el a sajtót W. Rosen Alice, a közismerten tehetséges író nővel. Ma gyarország egyik legelőkelőbb irodalmi egyesülete, a budapesti „Magyar Írók Köre” felolvasásra hívta meg W. Rosen Alicet. Vándor Iván, az egyesület ügyvezető elnöknője levélbeli meghívást küldött Rosen Alicenak, melyben legmelegebben gratulált most megjelent könyvéhez s azzal az indoklással, hogy szeretné a budapesti közönség minél szélesebb rétegével megismertetni, egy szerzői est megtartására hívta meg az író nőt. W. Rosen Alice a megtisztelő meghívást elfogadta s mint értesülünk, a jövő hónap elején felutazik Budapestre.

— **Ma délelőtt tragikus haláleset történt Arad-on.** Mendelovits Ferenc, ismert arad-i cipőkereskedő valamilyen ügyében bement a Kishitelbank helyiségébe és mint hogy nem került rá azonnal a sor, leült és várakozott. Kis idő múlva váratlanul arról panaszkodott a bankban dolgozó tisztviselőknél, hogy nagyon rosszul érzi magát. Erre értesítették a közelben lakó egyik orvost, aki megvizsgálta a már-már eszméletlen embert és megállapította, hogy szívrohamot kapott. Azonnal injekciót adott, az orvosi segítség azonban már eredménytelen volt és mire az előhívott mentők megérkeztek Mendelovits kiszenvedett. Az elhunyt kereskedő tragikus halálát özvegyén kívül két kiskorú gyermeke gyászolja. Mendelovits Ferenc a télen kétoldali tüdőgyulladásban megbetegedett és a súlyos betegség szívet rendkívül megviselte. Ez idézte elő a váratlan katasztrófát. A tragikus módon elhunyt kereskedő mindössze 43 éves volt.

— **Megmérgezte magát Oradea-n egy cluj-i urileány.** Oradea-ról jelentik: Tegnap déli 12 órakor megdöbbentő öngyilkosság történt az oradeai Rulikovszky-temetőben. A temetői munkások egy sírdomb mellett egy elegánsan öltözött, eszméletben állapotban levő fiatal, feltűnően szép leányt találtak. Mellette egy mérgepohár hevert, amely félig üres volt. Első pillanatban megállapítható volt, hogy a leány öngyilkosságot követett el. A munkások első segélyben részesítették, a temetőőr lakásához vitték, azután telefonáltak a mentőkért akik beszállították a közköznázba. A szép arcú leány kilétét a retiküljében talált levélből állapíthatták meg. Neve Adorján Lenke, 22 éves cluj-i urileány, aki Cluj-on a Duca ucca 3. szám alatt lakik. A fiatal urileány a mentőautóban visszanyerte eszméletét, de beszélni ereje nem volt. A szép cluj-i urileány állapota súlyos, de remélhető, hogy sikerülni fog életét megmenteni.

— **Sebes Ily külföldön tanulmányozta a modern testkultúrát.** A testkultúra mostani korszakában talán még egy évben sem történt annyi újítás és fejlődés, mint ebben az évben. Sebes Ily mint minden nyáron, idén is Laxenburgban a Hellerau-iskolában komoly és kitartó munkával tanulmányozta a testkultúra minden ágát, gimnasztikát, ritmikát, táncot, pedagógiát, akrobatikát stb. Ebben a Rosali Chadeck vezetése alatt álló egészen újszerű s tökéletes iskolában megkapja az ember mindazt amire az egészségre és szépségre vágyó fejlődő testnek és léleknek szüksége van. Sebes Ily mozgásművészeti iskolájába a beiratások szept. 15-én kezdődnek a zsidó iskola tornatermében. A tanítás pedig okt. 1-én veszi kezdetét.

— **Terjed a gyermekhűdés-járvány.** Bucuresti-ből jelentik: Az egészségügyi hatóságoknak nagy gondot okoz a mind jobban terjedő gyermek-paralízis-járvány leküzdése. Valamennyi város és megye egészségügyi hatóságai utasításokat kaptak a szigorú óvintézkedések megtételére.

— **Villám csapott a futball-tribünre.** Szerajevóból jelentik: Vasárnap a helybeli Slavia és a Szerajevói Sportklub mérkőzésén a villám a tribünbe csapott. Két iskolágyermeket a villámcsapás megölt, hatan pedig súlyos égési sebeket szenvedtek.

— **A gyakran visszatérő fejfájás és szédülés sok esetben megszűnik, ha a beteg naponként reggel éhgyomorral és este lefekvés előtt egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik.** Az orvosok ajánlják.

— **Fiatakoruak titkos szövetkezetét leplezték le Grădişte-ben.** Vasárnapról hétfőre virradó éjszaka az őrszemes rendőr az egyik grădişte-i házban világozással lett figyelmes. A ház közelébe ment és ekkor észrevette, hogy többen vannak bent a házban. Tekintettel arra, hogy nem tudta, hogy kik és milyen céllal tartanak megbeszélést a házban, több, a közelben posztoló társát segítségül hívta és ezekkel együtt lepte meg a társaságot. Az épülő házban a rendőrök legnagyobb meglepetésükre hét fiatalkorut találtak és a jelenlevők közül csak egy volt nagykoru, huszonkét éves. Azonnal a rendőrségre kísérték őket, ahol megkezdtek kihallgatásukat. A rendőrségnek az a gyanúja, hogy kiskorúak bűnszövetkezetét sikerült elfogni és ez követte el az utóbbi időben gyakori betöréseket. A nyomozás érdekében a kihallgatásokról egyelőre bővebbet nem közölnek a nyilvánossággal.

SPORT KÖZLÖNY

Arad az élen..!

Ragyogó játékkal, megsemmisítő fölényrel győzte le a Gloria az országos bajnokcsapatot

Az AMEFA nagy csata után az egyik pontot a fővárosban hagyta — A CFR újabb vereséget szenvedett — Győztek az otthon játszó csapatok

A nemzeti bajnokságban vasárnap teljes forduló bonyolították le a csapatok és a legnagyobb meglepetést a Gloria szolgáltatta, amely rég nem látott nagyszerű játékkal örvendeztette meg híveit és pompás győzelmet aratott az országos bajnok Ripensia felett. Az AMEFA a fővárosban vendégszerepelt és noha a csapat igen jól játszott, az egyik pontot mégis a fővárosban kellett hagyniok. A CFR „bomba-csapata” ismét vereséget szenvedett, a többi meccseken is az otthon játszó csapatok (CAO, Victoria, Venus) győztek. A táblázat így alakult a második forduló után:

1. AMEFA	3	2	1	—	6	3	5
2. Gloria	2	2	—	—	6	1	4
3. Venus	2	2	—	—	9	3	4
4. CAO	2	2	—	—	8	3	4
5. Unirea-Tricolor	2	1	1	—	10	3	3
6. Victoria	2	1	—	1	4	3	2
7. Ripensia	2	1	—	1	4	4	2
8. Chinezul-ILSA	3	1	—	2	5	12	2
9. CFR	2	—	—	2	2	5	—
10. Crişana	2	—	—	2	4	11	—
11. Juventus	2	—	—	2	1	5	—
12. Universitatea	2	—	—	2	1	7	—

Beszámolóinkat alább adjuk:

Gloria—Ripensia 4:0 (2:0)

Hatalmas érdeklődés előzte meg a két csapat találkozását és a mérkőzés magasnívójú, szép sportot hozott, nagyon értékes Gloria-sikerrel. Vuia főhadnagy sipelére, így álltak fel a csapatok: Gloria: Theimler—Varjasi, Volentir—Weichelt, Dobra, Lupas—Igna, Rohan, Fritz, Körösladányi, Mercea. Ripensia: Pavlovici—Bürger, Hoksári—Dehelean, Kotormány, Chiroiu—Lakatos, Ciolac, Schwartz, Lazar, Dobai.

A Gloria már az első percben szögletet ér el, oly módon, hogy Hoksári csak szögletre tud menteni. A szögletmeghúrást a hátrahúzó Ciolac hozta ki. Gloria-főlény alakul ki, a Ripensia alig jut át a félvonalon. A 8. percben Rohan szöktette Igna-t, aki laposan lő, de Pavlovici remek csukaigrással megszerzi a labdát. A 10. percben éri el a Gloria a vezető gólt: Weichelt remek labdát adott Igna-nak, a szélső e.fut. pontosan centerez, a labda Fritzhez kerül, aki a kifutó kapus mellett a hálóba továbbítja (1:0). A Gloria a gól után megtartja fölényét. A 25. percben Lakatos jó beadását Lazar lötte gyengén mellé. A 26. percben Igna szerzett szögletet, de ez eredménytelen. A Gloria most továbbra is beszorul. Lazar fölé lő, Mercea-t többször fújta le a bíró — helyesen — leszálláson.

A féldő finise ismét a Gloriáé.

A 30. percben Körösladányi indította Mercea-t, aki lefutotta a Ripensia-védőket, keresztlabdáját Igna kapja, aki elől Bürger szögletre ment. A 42. percben szép akció után a második gólt szerezte meg a Gloria.

Fritz Igna-t indítja, miután előbb harcolt a Ripensia-védőkkel a labdért. Igna Körösladányihoz játszott és a balösszekötő bombagólt lő Pavlovici hálójába (2:0). A gól után két eredménytelen Ripensia-szöglet következett.

Chiroiu megsérül a szünet után

A második féldőben a Ripensia visszaállította eredeti támadósorát, tehát ismét

Schwartz a középcsatár és Dobai a balszélső. A féldőt azonban Gloria-támadás vezette be. Körösladányi Mercea-t indította, a szélső beadását azonban Pavlovici jó érzékkel lehuzta. Ezután Ripensia-ostrom következett, de lövés nincs. A 8. percben sajnálatos baleset történt. Fritz és Chiroiu ugrottak a labdáért, közben összefejeltek, mindkét játékos elterült a földön. Mindkét játékos kiviszik. Fritz a fején szerzett sérülést, míg Chiroiu szemhéja felszakadt, kórházba szállították és már nem is tért vissza. Fritz két perc múlva visszatért a pályára. 17. percben remek Gloria-támadás után Fritzhez került a labda, aki még a kapust is kicselezte és így lőtte be a labdát (3:0). A 25. percben Mercea elfutott, beadását ismét Fritz értékesíti (4:0). A 43. percben Igna-t feleselésért Vuia főhadnagy, játékvezető kiállította.

Bírálat

A Gloria minden formációjában jobb volt ellenfelénél, jobban is játszott, így a győzelmet megérdemelte. A kapuban Theimlernek nem volt különösebb dolga. A háttvédek, úgy Varjasi, mint Volentir jól játszottak, a csapat legjobbjá Weichelt volt, Dobra végig jó volt. Lupas csak a második féldőben jött fel. A támadósorban Igna az első féldőben, Mercea a szünet után emelkedett ki. Körösladányi kitűnő. Fritz góljaiva, Rohan küzdőkészségével emelkedett ki.

Döntetlenül végződött a Hakoah—SGA-mérkőzés

Az alkerületi elsőosztályú bajnokságban vasárnap teljes forduló bonyolították le, amely nagyobb meglepetést nem hozott, hacsak nem azt, hogy a régi riválisok, a Hakoah és az SGA döntetlenül meccseltek. A Tricolor, Intelegerea és USA nagyarányú győzelmeket arattak, a Transylvania és a CAA csak minimális győzelmekkel szereztek meg a pontokat. A táblázat a vasárnapi forduló után így alakult:

1. SGA	3	2	1	—	10	2	5
2. Transylvania	2	2	—	—	3	1	4
3. Tricolor	3	2	—	1	9	4	4
4. CAA	3	1	1	1	3	3	3
5. Juventus	3	1	1	1	7	11	3
6. Intelegerea	2	1	—	1	8	5	2
7. USA	2	1	—	1	7	5	2
8. Astra	2	1	—	1	1	1	2
9. Hakoah	2	—	1	1	2	2	1
10. Soimi-CFT	3	—	1	2	1	5	1
11. Unirea	2	—	1	1	1	9	1
12. Sparta	1	—	—	1	2	6	—

Beszámolóink a vasárnapi mérkőzésekről a következők:

Hakoah—SGA 2:2 (1:1). Nagy harcot vívott egymással a két csapat és a kemény játékban vívott küzdelem után a döntetlen eredmény reális. Bundi beadása után Krémer lötte a vezető gólt, de Parjol egyenlített, sőt szünet után Metz révén az SGA vezet, azonban Krauser szabadrugásból equalizál, Bíró Polareczky.

USA—Sparta 6:2 (3:2). Az USA a második féldőben nagyon beelőtt és megérdemelten nyert. Szinder egymaga négy gólt lőtt, míg a további gólokat Gulyás (11-esből) és Nagy Sándor, illetve Mari és Kossik (öngól) szereztek, Bíró Kalmár.

Tricolor—Juventus 8:2 (0:2). Az első fél-

A Ripensia együttese, mint azt előljáróban már megírtuk, hendikepelve volt kénytelen felvenni a harcot. A védelem munkáját nem érheti gáncs, mindhármán, úgy Pavlovici, mint Bürger és Hoksári jól játszottak. A fedezetsorban viszonylag Kotormány játéka emelkedett ki, az oldalhátfok gyengén játszottak, a csatársorban az egyetlen jól játszó támadó Ciolac volt. Schwartz sérülten játszott.

AMEFA—Unirea-Tricolor 2:2 (1:1)

Az AMEFA Cucula helyén Praszlerrel állt fel a fővárosban az Unirea-Tricolor ellen és kitűnő benyomást keltett szép, kombinatív játékaival. Az Unirea-Tricolor keményen játszott és a második féldőben az AMEFA kissé visszaesett.

Az első gólt Praszler szerezte szép összjáték után a 38. p-ben, de négy perc múlva Sonny Niculescu fejessel egyenlített. A második féldő 10. percében Pernecki Batrin szabadrugása után megszerezte a vezetést, azonban a 30. p-ben Iordache-nak sikerült kiegyenlítenie.

Az AMEFA védeleme nagy munkát végzett, ezuttal Sadovschi volt a legjobb a védelmi hármashban. A legjobb csapatrész a fedezetsor volt, különösen Szabó Béla brillírozott. A csatársorban az első féldőben a Praszler—Lébszárny játéka tetszett. Az Unirea-Tricolor védelemében Sucitulescu, e'öl pedig Sonny Niculescu és Iordache tűntek ki. Bíró: Tica Iliescu.

Chinezul-ILSA—CFR 3:2 (2:1). Megérdemelt győzelem. Góllövők: Bajusz, Thierjung és Glasz, illetve Moldovanu és Auer. Bíró: Russu.

CAO—Universitatea 3:1 (2:0). A CAO eredményesebben játszott. A gólokon Spielmann (2) és Bodola, illetve Poesteanu osztozkodtak. Bíró: Pálffy.

Victoria—Juventus 3:0 (2:0). A Victoria jobban játszott és Capusan (2) és Cornea góljaival biztosan győzött. Bíró: Macean.

Venus—Crişana 6:2 (1:1). A második féldőben hengerelt a Venus. A gólokat Gruin (2), Sep (2), Colea és Petea, illetve Szőke szereztek. Bíró: Buşa.

időben a Juventus volt a jobb, de szünet után a Tricolor hengerelt. A gólokon Varga I. (3), Varga II. (2), Botos (2) s Janka osztozkodtak, a Juventus góljait pedig Farkas és Igaz szereztek. Bíró Ipsilanti.

Transylvania—Astra 1:0 (0:0). A két csapat egyenlő iramu játékban mérkőzött meg és a Transylvaniának sikerült mindkét pontot megszereznie. A meccs egyetlen gólját kapu előtti kavarodás után Mézes szerezte meg csapatának. Bíró Chiral.

CAA—Soimi-CFR 1:0 (1:0). Az atléták ezuttal már jobban játszottak, de még mindig nem meggyőzően. Az egyetlen gólt a jómózsú Eberlein szerezte meg. Bíró Marita.

Intelegerea—Unirea 8:0 (4:0). Az Intelegerea felfrissített csapata jó játékkal nyerte a meccset. A gólokat Stahl II. (3), Stahl I. (3) és Vágási (2) lötték. Bíró Ciorogariu.

Másodosztályú bajnokság

Az alkerületi másodosztályú bajnokságban lebonyolított három mérkőzés nem hozott meglepetést: A Fortuna, Crişana és Virtutea szereztek meg a bajnoki pontokat. Beszámolóink a következők:

Fortuna—Victoria 2:1 (1:1). A Fortuna végig jobb volt és megérdemelten nyert Kovács góljaival, míg a Victoria részéről Simandan volt eredményes.

Crişana—CAR 4:2 (2:1). Biztos győzelem. Góllövők: Truta (2), Zaroni és Natarau, illetve Kovács (2).

Virtutea—Slavia 3:0 (1:0). A Virtutea megérdemelten győzött a Slavia felett.

SEBES ILI

tornaiskolájában beiratkozások szeptember 15-én kezdődnek, a zsidóiskola tornatermében.

Kalasztrófális vereséget szenvedett az Olimpia-PTT

UDR—Olimpia-PTT 9:0 (2:0)

Az első C)-ligás mérkőzést vasárnap az Olimpia-pályán bonyolították le Arad-on és a nyugati liga csoportjának legerősebb csapata volt az Olimpia ellenfele. Az Olimpia-PTT fél-órától kemény ellenállást tanusított, de azután az UDR kerekedett felül és tetszés szerint győzött. A gólokat Lakatos II. (3), Chiroiu (2), Negrau, Keller, Popa és Kilianovits szereztek. Bíró Milivoi.

O Egyéb C)-ligás eredmények: Electrica—CFR Turnu-Severin 3:1 (0:1). Progresul—CSM Lugoj 7:1 (3:0). Minerul—Banatul 3:0 (2:0). SSM Reșița—Fulgerul CFR 4:2 (2:1).

O Egyéb arad-i eredmények: Hakoah törpe—Tricolor törpe 1:0 (0:0). bajnoki. AMEFA törpe—CAA törpe 2:1 (1:1). AMEFA ifjúsági—Transylvania ifjúsági 9:2 (8:1). AMEFA törpe—Transylvania törpe 3:0 (2:0). Unirea törpe—CAA törpe 2:2 (1:1).

Győztek az RPA-tenniszezők az SGA csapata ellen (10:3)

Az RPA (AKE)-pályán megtartott SGA (ATE)—RPA (AKE) klubközi teniszmérkőzés — melyet a korcsolyázók 10:3 arányban nyertek meg — részeredményei:

Férfi-egyes: Balla (SGA)—Kardos (RPA) 8:6, 3:6, 5:7, Czinczér (SGA)—Szegő (RPA) 4:6, 7:5, 9:7, Depold (SGA)—Mihailovits 2:6, 4:6, Kafka (SGA)—Albert 6:8, 1:6. Szalay (SGA)—Zircher 2:6, 2:6, Szerényi (SGA)—Kelly 2:6, 2:6, Szilágyi (SGA)—Gál 6:4, 5:7, 6:1, Weichelt (SGA)—Isztrai 0:6, 2:6, Weisz (SGA)—Szegő 4:6, 7:5, 8:6.

Férfi-páros: Bal'a, Czinczér (SGA)—Albert, Zircher 2:6, 5:7, Depold, Szalay (SGA)—Kelly, Szegő 3:6, 4:6, Czinczér, Szilágyi (SGA)—Endrődy, Berkovits 1:6, 4:6, Kafka, Weichelt (SGA)—Isztrai, Mihailovits 0:6, 2:6.

Draser Károly nyerte a heti tipp-versenyt

Egyhavi szünet után folytatódott Közép-európai Kupa tipp-versenyünk, amely iránt a pályázók érdeklődése nem szünt meg és változatlanul sok tipp-szelvény érkezett be, amelyek felülbírájánál megállapítást nyert, hogy a heti versenyt Draser Károly nyerte 13 ponttal, ami igen jó teljesítménynek mondható. A heti jutalmát, a 100 lelt kiadóhivatalunkban átvetheti. Az utolsó forduló előtt a verseny részletes állását legközelebb ismertetjük.

Athaladtak Arad-on

az országkörüli kerékpárverseny résztvevői

Pontosan az előirányzott program szerint zajlott le vasárnap az országos kerékpárverseny résztvevőinek arad-i áthaladása. A városháza előtt felállított célnál, a város, a megye, a sportszövetség és a rendfenntartó hatóság képviselői, a rendőrszolgálatkal együtt fogadták az egy óra 45 perckor beérkező első versenyzői csoportot, amelynek élén a román Tudose futott be, ezzel megnyerve a vármegye ezüstkupáját és a város 1500 leies díját. Második a francia Gallienne, utána Grgac, Kutzbach és Tapu robogtak be. A versenyzőket a sportszövetség nevében, dr. Cotioiu Romulus üdvözlő szavai után Tripa Mihail főmérnök, városi gépzemigazgató fogadta és egy órán át, míg az arad-i pihenőidő tartott, frissítővel vendégelte meg őket. Az elsőnek hefutó versenyzők a helyszínen vették át a díjakat is. Fél három órakor, az új start-jelre a versenyzők újra elindultak Timișoara felé, hová négy órakor futottak be az alábbi sorrendben: 1. Tudose. 2. Kutzbach, 3. Prosi-nenk, 4. Hapcius, 5. Tapu, 6. Grgac, 7. Diau. A román csapat tehát vezet, míg egyéni helyezésben a francia Gallienne. Hétfőn reggel indultak tovább Timișoara-ról Turnu-Severin felé.

Győztek az élcsapatok a magyar nemzeti bajnokságban

Budapestről jelentik: A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulójában nem akadt nagyobb meglepetés, hacsak a Budafok győzelme nem számít annak a Szeged FC felett. A nagycsapatok győztek, főként a Hungária és az Újpest biztosan is. A meccsek után így alakult a táblázat:

1. Phöbus	3	3	—	—	12: 1	6
2. Bocskai	3	3	—	—	12: 4	6
3. Ferencváros	3	3	—	—	10: 4	6
4. Budafok	3	2	1	—	11: 5	5
5. Hungária	3	2	—	1	13: 6	4
6. Budai „11”	3	2	—	1	6: 7	4
7. Kispeszt	3	1	4	1	13:12	3
8. Szeged	3	1	1	1	5: 5	3
9. Nemzeti	3	1	—	2	7: 6	2
10. Újpest	3	1	—	2	6: 6	2
11. Elektromos	3	—	1	2	4:12	1
12. Haladás	3	—	—	3	7:17	—
13. Erzsébet-Soroksár	3	—	—	3	4:13	—
14. III. ker. FC	3	—	—	3	1:13	—

Beszámolónk a meccsekről: Hungária—Kispeszt 7:3 (4:1). A Hungária nagy fölényrel győzött. A gólokon Cseh (4), Titkos, Sas és Müller, illetve Nemes (2) és Székely osztoztak.

Újpest—Elektromos 6:2 (3:1). Jó játékkal biztosan győz az Újpest. A gólokat Zsengeller (2), Kállai (2), Kocsis és Vincze, illetve Kolozsvári (2) lőtték.

Ferencváros—Haladás 3:2 (2:2). A Fe-

rencváros csak küzdelem után nyert Jászberényi (2) és Toldi góljaival, míg a Haladás góljait Gazdag és Szabó szereztek.

Bocskai—Nemzeti 3:1 (3:1). A Bocskai az első félidőben jól játszott. Góllövők: Teleki (2) és Hajdu, illetve Kislagi.

Phöbus—Erzsébet, Soroksár 4:1 (3:0). Biztos győzelem, melynek góljait Solti (2), Turai II. és P. Szabó, illetve Bihámi lőtték.

Budai „11”—III. ker. FC 1:0 (0:0). Nivótlan játék után győz a Budai „11” Komáromi által kött góllal.

Budafok—Szeged FC 3:2 (2:1). Nagy küzdelem után nyert a Budafok. Góllövők: Bartók (öngól), Kovács I. és Szebehelyi IV., illetve Nagy és Berecz.

Döntetlen a középeurópai kupa első meccse

Austria—Sparta 0:0

Bécsből jelentik: Az első KK döntő mérkőzés nem hozott szép játékot. A védelmek jól játszottak, de a csatársoroknak nem ment. Főleg az Austria hagyott ki sok helyzetet. Bíró Scarpi (Olaszország).

O Az alkerületi sportszövetség felhívja a játékezőket, hogy a bírójelentéseket minden kedden, legkésőbb este 7 óráig adják be, mert később érkező jelentéseket nem fogadják el.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A fűszerkereskedők a Semmitőszéktől kéri annak megállapítását, hogy alkotmányellenes az a végrehajtási utasítás, amely megtiltja számukra különböző vegyi cikkek árusítását

Engel Gyula közbenjárása az egészségügyminisztériumban — Megünneplik az arad-i fűszerkiskereskedők szindikátusa fennállásának tizesztendő jubileumát

Vasárnap délután fél négy órai kezdettel tartotta meg választmányi ülését Engel Gyula elnöke alatt az arad-i fűszerkiskereskedők szindikátusa. Az ülésen azzal a végrehajtási utasítással foglalkoztak elsősorban, amelyet az egészségügyi minisztérium az egészségügyi törvény 404. szakaszával kapcsolatosan adott ki és a fűszerkereskedőket létükben érinti. Az Aradi Közlöny annak idején megemlékezett arról, hogy ennek a végrehajtási utasításnak következtében a fűszerkereskedők a jövőben számos vegyi cikket, köztük: a cipőkrémet, fémtisztítót, kékítő, stb. nem árulhatnak és ezeket a cikket a fogyasztó ezentúl csak gyógyszertárakban szerezheti be.

Engel Gyula az elmúlt héten Braşov-ba utazott és ott a kiskereskedők szövetségének vezetésével tárgyalt, majd pedig Bucureşti-be utazott, ahol az egészségügyminisztériumban az illetékes szakreferensekkel folytatott megbeszélést. Itt azt ajánlották neki, hogy az Ardeal-i és Banat-i Kereskedelmi Testületek Szövetsége az ó-királyságbeli Siatul Negustoresc szervezetekkel karöltve,

közös emlékiratot intézzen a minisztériumhoz, amelytől a végrehajtási utasítás módosítását kérje.

Ezt az emlékiratot benyújtják a minisztériumba, ugyanakkor azonban elhatározták azt is, hogy a végrehajtási utasítást a Semmitőszéknél alkotmányjogi alapon támadják meg és annak kimondását kéri, hogy a végrehajtási utasítás alkotmányellenes.

Ezt a kérést a következőkre alapítják:

Az egészségügyi törvény 404. paragrafusa úgy intézkedik, hogy ugynevezett nehéz vegyi szereket fűszerkereskedők csak akkor árulhatnak, ha ezirányú szándékukat előzetesen bejelentik a kereskedelmi és iparkamaránál és ezt az iparigazolványban is feltüntetik. A törvény tehát semminemű más korlátozást nem ír elő. Ezzel szemben a végrehajtási utasítás felsorolja azokat a nehéz vegyi cikket, amelyeket a fűszerkiskereskedők árulhatnak, ha erről bejelentést tesznek a Munkakamaránál, ugyanakkor azonban kihagy egész sereg

cikket, mint a cipőkrémet, fémtisztítókat stb. Ezáltal ezeknek a cikkeknek fűszerkereskedők által való forgalombahozatalát mindenképpen lehetetlenné teszi.

Tekintettel arra, hogy ez a végrehajtási utasítás lényegesen túlmegy a törvény intézkedéseiben, nyilvánvalóan alkotmányellenes.

Megtiltotta a kompenzációs alapon történő kivitelt a Banca Nationala

Az exportörök és importörök a kompenzációk rendszerének végső szabályozását kéri

Külkereskedelmünk legújabb szenzációja, hogy a Banca Natională megtiltotta a kompenzációs alapon történő kivitelt. Egy hete kompenzációs kivitel nem bonyolítottak le. A kompenzációs kivitel megtiltása közvetett uton és nem határozott rendelet formájában történt. A Banca Natională ugyanis nem fogadta el a felajánlott és kötelező bankgaranciákat, egyetlen pénzügyi garanciáját sem. Az exportörök sorra jelentkeztek a legkülönbözőbb és legelőkelőbb pénzügyi garanciáival, a Jegybank azonban azokat nem fogadta el és a bejelentéseket válasz nélkül hagyta.

A sajtó részére ezzel kapcsolatban a Banca Natională egve'őre semminemű felvilágosítást nem adott. Félhivatalos uton azonban közölték, hogy

a Banca Nationala elérkezettnek látta az időt arra, hogy a kompenzációs kivitelnek véget vessen.

Ezt azonban nem tehetette meg a kereskedelemügyi minisztériummal való előzetes megegyezés alapján, mert a minisztérium — a Jegybank tiltakozása ellenére — továbbra is kiad kompenzációs engedélyeket. A Banca Natională vezetősége ezért elhatározta, hogy adminisztratív uton teszi lehetővé a kompenzációs alapon történő üzleteket. Abban az esetben, ha a kompenzációs alapon történt kivitelhez nem járul hozzá, a külföldön nem keletkezik rendelkezésünkre álló összeg és ezért kompenzációs behozatalt sem lehet kérni.

A Jegybanknak ez az elhatározása nagy meglepetést keltett úgy az importörök, mint

Abban az esetben, ha ezt a Semmitőszék is megállapítja, természetszerűleg hatályát veszti.

A fűszerkereskedők szindikátusának választmányi ülésén azonban ettől függetlenül elhatározták, hogy az összes fűszerkereskedők módosítják iparengedélyeiket, még pedig olyképpen, hogy azokba beiratják a nehéz vegyi szerek árusítását is. Ezt a műveletet előreláthatólag a szindikátus közvetíti, majd a kereskedelmi és iparkamara végzi el.

A szindikátus ezután foglalkozott azzal a miniszteri rendelettel, amelynek értelmében a jövőben kenyéret csak azok árulhatnak, akiknek pékipar üzésére engedélyük van. Ennek következtében a fűszerkereskedőktől megvonják a kenyérárusítás jogát. A választmány úgy döntött, hogy a rendeletet a vezetőség áttanulmányozza és visszavonása érdekében megteszi a szükséges lépéseket.

Elhatározta a választmány azt is, hogy jinnepélyes külsőségek között ülik meg a szindikátus fennállásának tíz esztendő jubileumát.

az exportörök körében. Az importörök rendkívül nehéz helyzetbe hozta ez az intézkedés, mert abban a reményben, hogy kompenzációs alapon behozhatnak árut, kivitelt vállaltak, ezt finanszírozták és most a kivitelt nem tudják lebonyolítani, a behozatalról pedig szintén szó sem lehet. Felmerül természetesen az a kérdés, hogy ki vállalja a veszteségeket, illetve ezek megtérítését. Másrészt pedig figyelemre méltó az is, hogy eddig még nem fordult elő, hogy a kormány által megállapított külkereskedelmi redszert végrehajtásában a Jegybank adminisztratív intézkedésekkel megakadályozza.

A Banca Natională-nak a maga szempontjából igaza van, de a megoldás, amelyet választott, nem helyes. Abban az esetben, ha a kompenzációk rendszere árt a Jegybank de-

A Magyarország területére való fakivitel módosította

az új román-magyar kereskedelmi egyezmény

Az ország közgazdasági köreit behatóan foglalkoztatják az új magyar kereskedelmi és fizetési egyezmény részletei. Ezekről az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában már megemlékeztünk, most pedig az egyezmény újabb, érdekes részleteit közöljük.

A megegyezés értelmében a budapesti Faforgalmi Rt., amely tudvalevőleg a magyarországi fabevitel monopóliumát élvezzi, a következő feltételek mellett vihet be fát Magyarországra:

1. Biztosítják 45 ezer tonna fa Magyarországon való elhelyezését Satumare környékéről Valea lui Mihai határállomáson át. Abban az esetben, ha a kivitel nem ezen a határállomáson át történne, a Faforgalmi Rt. kártalanítja ennek a vidéknek exportörjeit azért a veszteségért, amely őket más határállomáson át történő kivitel miatt éri. 2. A magyar kormány elismeri, hogy a romániai tűzifaexportörök szindikátusának, tehát a SEL-nek jogában áll vizi uton huszezer tonna tűzifát Budapestre szállítani. Egyben elismerik azt is, hogy azt az ötezer vagonos famennyiséget, amelyet a fizetési egyezmény körül felmerült nehézségek miatt Magyarország nem tudott átvenni, de amelynek átvételét ez év augusztus 31-ig kellett volna eszközölni, legkésőbb 1937. március 31-ig átveszi Magyarország az 1936. szeptemberétől 1937. márciusáig megállapított hivatalos kvótákon kívül.

Az egyes hónapokra megállapított kiviteli kvóta a következőképpen módosul: 1936. szeptemberre 25 ezer tonna 20 ezer tonna helyett, októberre 25 ezer tonna 20 ezer tonna helyett, novemberre 12.500 tonna 10 ezer tonna helyett, decemberre 12 ezer tonna 10 ezer tonna helyett, januárra 12 ezer tonna 10 ezer tonna helyett, februárra 6250 tonna ötezer tonna helyett.

Özv. Halmos Iosif-né szül. Coşa Emilia, mint mélyen sújtott hitvese, az alulírottak nevében is szomorúan tudatják, hogy a legjobb férj, illetve édesapa, nagypapa, vő, após, testvér, sógor és nagybácsi,

Halmos Iosif

Arad-város főpénztárnoka,

életének 52-ik évében, szeptember hó 7-ikén délután két óraker váratlanul elhunyt.

Drága halottunkat folyó hó 9-én délután 4 óraker fogjuk a felsőtemető halottas-csarnokában a gör. kel. egyház szertartásai szerint történt beszentelés után, a családi sírkertben örök nyugalomra helyezni.

Pihenése csendes, drága emléke áldott legyen!

Arad, 1936. szeptember 7. 4173

Halmos Julia férj, Mara Józsefné, Halmos Lajos gyermekei, Halmos János testvére és családja, Özv. Coşa Anna anyósa, Mara József veje, Halmos Lajosné szül. Diószeghy Irén menyje.

LIMBECK

Fabrica de coşeluguri şi întreprindere de înmormântări Plata Avram Iancu 22. Szhnház épület. Telefon 98.

vizapolitikájának, akkor oda kell hatni, hogy a kormány szüntesse meg ezt a rendszert. De az nem engedhető meg, hogy akkor, amikor a kormány a kompenzációs engedélyeket kiadja, a Banca Națională ezeket az engedélyeket — amelyek alapján a kereskedők súlyos kötelezettségeket vállaltak — egyszerűen végrehajthatatlanná tegye.

Az exportőrök és importőrök a kereskedelemügyről, valamint a pénzügyminiszterhez és a miniszterelnökhöz fordultak, ahiktől a kompenzációk rendszerének végső szabályozását kérték. A kormány úgy határozott, hogy ezt a kérdést a kormány gazdasági bizottságának szerdai ülésén tárgyalja le.

A bizottság döntését érthető érdeklődéssel várják, annál is inkább, mert a kikötőkben és vasuti állomásokon egész sereg áru akad meg a Banca Națională magatartása miatt.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

A közgazdaság hírei

Pop Valer kereskedelmi miniszter beható megbeszélést folytatott azzal a bizottsággal, amely Németországba utazik a német-román kereskedelmi egyezmény módosításával kapcsolatos tárgyalások levezetése érdekében. Ennek a bizottságnak Leon tanár, Marian, a kiviteli Intézet igazgatója és D. Jordan, a Banca Națională megbízottja a tagjai. A bizottság a tanácskozásokat Münchenben folytatja le. Ugyancsak a közeljövőben kezdődnek meg a kereskedelmi tárgyalások Olaszországgal is.

A kisiparosok országos szövetsége aradi fiókja vasárnap délelőtt tartotta meg közgyűlését Coroban Stefan elnöke alatt. Az elnök megemlékezett arról, hogy Adoc Axentie feljelentést adott be a vezetőség ellen, amelyet szabálytalanságokkal vádol. Ezért új ellenőrző bizottságot választottak, amelynek Ilica, Bugya és Ermesz kisiparosok a tagjai. A szövetség ügyésze — mondotta Coroban Stefan — Lepa Valer dr. átvizsgál-

„OLLA”-Preservatív! Egészsége érdekében ne fogadjon el „OLLA” helyett más óvszert, mert azok értéktelen imitációk. „OLLA” huszonhat állam egészségét óvja.

ta a könyvvezetést és semminemű szabálytalanságot nem talált. A közgyűlés az elnök javaslatára Adoc Axentiet, Rada Ioant és Draga Adriant a feljelentés miatt kizárta. Lakatos Lajos szabómester a betegsegélyzőpénztári sérelmekkel kapcsolatban szólalt fel és az elnök megígérte, hogy ezek orvoslása érdekében a szövetség központja útján a kormánynál jár el.

Mitita Constantinescu bankkormányzó hosszas megbeszélést folytatott Lazaroneanu vizsgálóbíróval arra vonatkozóan, hogy miképpen nyomozzák ki azok személyét, akik a kivitel körül szabálytalanságot hajtottak végre.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** szó 2 lei. :-

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel

Az apróhirdetések előre fizetendők. az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

ALKALMAZÁS

FIATAL román tanítónő, ki németül is tud, vidékre elemista kisleány mellé felvétetik. Cim a kiadóban. 4086

Keresünk 4 waggonos műmalmunk részére gyakorlati almolnárt. Ajánlatokat bizonyítványokkal „Gizella” melomhos Peolca kérünk. 4115

Konyhakertész kerestetik azonnali belépésre. Ajánlatok bizonyítvány másolatokkal és fizetési igényekkel: Glück Fülöp, Alba-Iulia, Reg. Maria 9. küldendők. 4203

LICBUMBA járó fiamhoz románul tökéletesen tudó instruktort keresek. Strada Mocioni 30. 4151

Négy középiskolát végzett, volt zárdista, irodalmi alkalmazás keres. Cim a kiadóban. 4154

Leány jó bizonyítványokkal felvétetik, Földes-patika épület, II. em. balra. 4156

IZR. társalkodónőt keresek délutánra. Cim: Str. Bucur 8. Bleier. 4157

PERFÉKT román-német kisasszonyt keresek 9 éves fiam mellé. Weiszné, Str. Mărășești 47. 4181

JOBK középkorú nő magános urhoz házigazdónőnek vagy bejárónőnek elmenne. Cimét a fiókiadóba kér. 4183

LAKÁS

Kiadó november 1-re egy kétszobás, modern földesintes lakás minden mellék-helyiséssel. Érdeklődni Str. Constantin-ului 86. 4158

VÉTEL ÉS ELADÁS

Haláleset, elutasas, költözéskészből kitolyólag veszek készpénzért ócska bútorokat, ruhaneműket, testműveket, könyveket, szőnyeget, ágyneműt, matracokat, hangszereket, makulátúra-papírt, ócskavasat, padlásbolmit stb. Vidékre is megyek. Cimket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Theodor Ciocnea 10. 3991

NEOLOG templomban az I. emeleten női létes bérbeadó esetleg eladó. Bővebbet a kiadóban. 14115

Modern butorok

készen és megrendelésre jutányosan kaphatók

Csatlós I. műasztalosnál, Calea Saguna 184. 3119

Villany-szerelés és azok javítása
Villany-műszerek és azok javítása
Villany-csillárok és azok javítása
Villany-gépek és azok javítása
Villany-szerelési anyagok raktára

NAVRÁDI,

Arad, Str. Metianu. 982

VENNEK szelíd mogyoró oserjéket. Cim: Matekovits Pál, Siria. 4159

Club bőrgarnitúra legelsőrendű kivitelben eladó. Megtekinthető szíveségből Wolf kárpitosnál, Horia 8. 4160

Rádió 4+1 Standard super, olcsón eladó Str. Metianu és Barfü u sarok. Tutungeria. 4166

INGATLAN

NEGY kat. hoid prima földi tvenesen eladó. Cim: Str. Mărășești 62-64. trafik. 1413

ELLÁTÁS

Zsidó uricsalád elvállal olcsón isko, lás leánykát teljes ellátással, zongora használattal. Str. Goidu 3., I. emelet jobbra. 4100

KERESSEK egy középiskolai tanulónak teljes ellátást. Cim a kiadóban. 4164

Diákleány uricsaládnál teljes ellátást nyerhet. Cim a fiókiadóban. 4165

KOLONFÉLÉK

Beraktározási raktárban lakásberendezések felelősség mellett jutányosan beraktározhatók. Alkalmi olcsó eladás egy krémszínű, festett, modern új hálószoba, 1/2 rézágak és réz éjjeliszekrények, butorszövet, villanylámpák, asztalok, karosszék: Strada Moise Nicoara 9-11.

Nyilvános árverésen eladatik I. hó 12-én d. u. 4 órakor egy textilüzlet berendezés

Bulev. Reg. Ferdinand 22. a. házban. Az üzlethelyiség kiadó és a berendezés ugyanott bármikor megtekinthető. 4171

ÖZLETEK

Világos gyárhelyiség

minimálisan 120 m² nagyságu, külön irodával, kisebb üzem részére kerestetik. — Ajánlatok „Textil” jeligére Rudolf Mosso hirdetőbe kéretnek. 4108

Rádióműsor

— Románul időszámítás. —

KEDD, SZEPTEMBER 8.

București, 6.30: Ritmikus torna, hírek, gramofonlemez, háztartási és egészségügyi tanácsok. 13.30: Időjelzés, vízállásjelentés, kulturális hírek, sport. 13.40: Déli zene: Cristea-zenekar. 14.15: Hírek, 14.30: A hangverseny folytatása. 14.50: Sportközvetítés a „Tour de Romanie”-ról. 15: Legújabb hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: Sportközvetítés a „Tour de Romanie”-ról. 19.08: Ion Dongorozi felolvasása. 19.25: Vegyes zene gramofonlemezek. 20: Rádiógyűjtemény. 20.20: Modern zene: Sibiceanu és Valențir kézzongorás hangversenye. 20.50: Aktualitások. 20.55: Énekhangverseny. 21.15: Felolvasás. 21.30: A Rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 22.30: Hírek, sport. 22.45: A hangverseny folytatása. 23.20: Szórakoztató zene. 23.45: Franciányelvű hírek. 23.55: Utolsó híradás.

Budapest I, 10.30: Hírek. 11-12.10: Róm. kath. istentisztelet. 12.15-13.15: Görögkatholikus istentisztelet. 13.20: Pontos időjelzés. 13.30: Hangverseny a Rádióállításon. 15: Hanglemez. 16: W. Petrolay Margit meséi. 16.30: Lakatos Tóni és Misi cigányzenekara. 17.30: Sunka Ferenc utirajza. 18: Lenhardt Ilona énekei. 18.30: Szász Ilka csevegése. 19: Budapesti Hangverseny Zenekar. 20.20: Hangjátékelőadás a stúdióban. 22.20: Hírek. 22.50: Közvetítés a Royal-színhóból. 23.25: Finn dalok. 23.50: A rádió szalonzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II, 19.10-19.40: „Budapesti ikonosztályok”. Schoen Arnold egyházművészeti előadása. 19.45-20.15: Mezőgazdasági felőra. 20.20-21.40: Szimfonikus Zenekar. 21.45-22.10: Hírek. 22.15-23.10: Közvetítés a Baross-kávéházából.

Bécs, 11.05: Paraszttzene lemezek. 13: Állástalanok zenekara. 17: Hírek. Szórakoztató lemezek. 21: Vidám zene a különböző osztrák tartományokból. 23.10: Margaritisz Ida és Loris kézzongorás játéka 0.05-2: Táncczene

Belgrád, 7-8: Reggeli műsor. 11-12: Közvetítés a katolikus templomból. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok. 18.20: Szaxofon. 20.50: Binz Gizella énekei. 21.30: Lemezek. 23.20: Rádiózenekar.

Deutschlandsender. 7.30: Lemezek. 13: Szórakoztató zene. 15: Tarka óra. 16.45: Schumann: Intermezzo zongorán. 17: Szórakoztató zene. 20: Kis rádiózenekar. 24: Táncczenekar.

Kassa, 11.05: Lemezek. 15.05: Magyar hangverseny. 17.50: Magyar műsor. Páris P. T. T. 18.30: Lemezek. 21.30: Lecocq: Angot asszony lánya, operett.

SZERDA SZEPTEMBER 9.

București, 6.30: Ritmikus torna, hírek, gramofonlemez, háztartási és egészségügyi tanácsok. 13.30: Időjelzés, vízállásjelentés, tőzsde, kulturális hírek, sport. 13.40: Déli zene. 14.15: Hírek. 14.30: Könnyű zene. 14.50: Sportközvetítés a „Tour de Roumanie”-ról. 15: Legújabb hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés, gabonátőzsde. 19.04: Sportközvetítés a „Tour de Roumanie”-ról. 19.10: Délutáni hangverseny. 19.50: Aktualitások. 19.55: A hangverseny folytatása. 20.20: Rádiógyűjtemény. Az ókori és a modern olimpiász. C. Kiritescu előadása. 20.40: Lett és finn zene. 21.15: Rádióposta. 21.30: Hegedűhangverseny. 22.05: Énekhangverseny. 22.30 Hírek, sport. 22.45: Esti hangverseny. A rádió szalonzenekarának a közreműködésével. 23.45: Francia és német nyelvű hírek a külföld számára. 23.55 Utolsó híradás.

Budapest I, 7.45: Torna Utána: Hanglemez. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Technika a háztartásban. 11.45: Őszi kalapok. (Felolvasás.) 13: Déli harangzó. 13.05: Egyetemi Énekkarok kettős énekgyűlése. 13.40: Hírek. 14: A rádió szalonzenekara. 14.20: Pontos időjelzés. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Utry Anna magyar nótákat énekel. 19: Ybl Ervin dr. előadása. 19.30: Gy. Márkus Lili zongorázik. 20: Emberiség a török hódoltságban. 20.30: Zenés részletek Millöcker: „A koldusdiák” c. operettjének filmváltozatából. 21: Külügyi negyedóra, 21.15: Hanglemez. 21.30: Hírek. 22: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Szünetben kb. 23: Időjárásjelentés. 23.30: Jazzzenekar. 0.10: Cigányzenekar. 1.05: Hírek.

Budapest II, 19.30-19.55: Révész Béla előadása. 20.05-20.25: Skolli Ottó gitározik. 20.30-20.55: Hogyan készül a gyapjuszövet? 22-23: Táncclemezek.

Bécs, 8.25-9: Könnyű lemezek. 13: Rádiózenekar. 20.10: Az osztrák vasutasok dalgyűlése és a rádiózenekar hangversenye. 21.45: Bécsi szimfonikusok Ormándy vezényletével. 1-2: Hazai hangok, lemezek.

Belgrád, 7-8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 14.15: Lemezek. 18.45: Rádiózenekar. 19.30: Pihler Milán. énekel. 20.50: Népdalok. 22.30: Lemezek. 23.20: D'Indy Fuvola, cselló és zong. hármas.

Deutschlandsender, 7.30: Könnyű lemezek. 11.50: A birodalmi pártgyűlés megnyitó ünnepe. 13: Zene szoprán- és baritonokkal. 17: Szórakoztató zene. 20: Lemezek. 24: Livsakov-zenekar.

UJ KÖNYVEK

Kirakatrendezés, kiállításdiszítés. Szécsi-Hacker József iparművész tanár, aki a francia nagy állami aranyérem tulajdonosa, szakelőadó tanár a budapesti kereskedelmi akadémia állandó jellegű nyilvános kirakatrendező, kiállítás és diszítőreklám szaktanfolyamain. „Kirakatrendezés, kiállításdiszítés” címen rendkívül érdekes, hasznos, ugy művészeti, mint reklámtudományi szempontból modern könyvet adott ki, tartalmából kiemeljük: I. rész: Kirakatrendezés, I. Általános kirakat-szemlélet. II. A kirakatrendezés felfogása és munkamenete. III. A kirakati rajz, festés és szövegírás. IV. Kirakatrendezési anyagok leírása és árkiszámítási szabályai. V. Szerszámismeretek. VI. A színekről. VII. A különféle árunemekből összeállított kirakatok. VIII. A kirakatrendezői hivatás. II. rész: Kiállítások. A kiállítások és nemzetközi vásárok építkezési és diszítő szokványai. III. rész: Ábrák, Ábrarész, mely a szerzők használatát, a kirakati mozdulatok tanácsait, a teljes szabadkézi és mértani rajzolás tanmenetét, a kirakatírást, a színharmónia-mérést, a selyemárak ráncolásiának összes lehetségeit, a ruhatűzés alapelemeit stb. mutatja. A kitűnő kötet hatalmas kép-, rajz- és tervanyaggal, amely a 300 lapos könyvnek majdnem a felét teszi ki. nagy lexikonokban 165 lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje az Athenacum-kiadványok teljes jegyzékét.

Babits Mihály: „Az európai irodalom története”. Propaganda kiadás, 730 lapos hatalmas kötetben, propaganda-kiadásban jelent most meg Babits Mihály: Az európai irodalom története c. műve, amelyhez fogható sem a magyar, sem a világirodalomban nincs. Babits Mihály nagy életműve, amely Homerossal kezdődik és

az emberi gondolkodás hajnalától kezdve végigvezet a világirodalom egész fejlődési menetén, napjainkig, nemcsak irodalomtörténet, hanem egyben az emberiség és a világ ragyogó kultúrtörténete is. Hogy a könyv örökbecsű és világirodalmi értékű, mutatja, miszerint angol, francia és német kiadása most van kiadás alatt és előkészülőben. Nagy előnye a könyvnek az egységes és tartalmas tárgymutató, amely valóságos kis tömör irodalmi lexikont ad. A hatalmas kötet hóhérré, famentes pehelykönnyű papíron, 730 lapon, 150 képpel illusztrálva, kartonált kiadásban azonnal rendelve 149 lei, később 180 lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. A mű első kiadása két külön kötetben és pedig I. A Világirodalom kezdetétől a XIX. századig és II. A XIX. századtól napjainkig, kötetenként külön-külön vászonkötésben 116 lei. Kérje a Nyugat kiadványok teljes jegyzékét.

Bohanitzky Szeif: „Az eszteregi hitbizomány”. Esztereghy Géza gróf félév óta nem volt a birtokán. Iróasztalán fölbontatlanul állnak a hívogató, sürgető levelek. Csak azért se! Makacssága mögött a felesége még nagyobb makacssága áll: nem tud meöhocsájtani. A gróf Pesten haszontalanságokkal veri el idejét. Ez alatt a bajok Eszteregen nőnek: a gróf ostoba ötletek áldozata. Az utolsó két év alatt óriási összegekkel szaporodott az adósság. Ketten fonják köréje a hálót: jogtanácsosa és jószágkormányzója. Esztereghybe a dolog egyszerre életet önt: hazautazik, fölvenni a harcot! „Hösnömet; Esztereghy grófnőt — írja a szerző — szobornak szerettem volna: hogy mégis kép lett, talán a háttér magyarázza, a dunántúli természet őszi pompája, a fénynök és páráknak édes játéka. Jobban illik ez hozzája, mint az alacsony környezet, a személyzeti intrika, mely fölmarta, de nem aljasithatta magához.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

Egy hóra " 70.—
Negyedévre " 210.—
Félévre " 420.—
Egy évre Lei 840.—

Külföldre havonta 50.— Lei, jel több.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regele Ferdinand 4. Telefon: 151.

Fiókiadóhivatal Bul. Regina Maria 19.

Egy letűnt fajta minden izét, színét, büneit és sebeit akartam föltárni ebben a regényben, két embernek, két nap lepergésében szüntelenül változó érzelmi viharát, melyet a környezet kicsinyes cselszövénye, egy vidéki kastély füledt levegője táplál titokzatos lázakkal. E két napba beleijeszt a csuszamló föld: a fönkrejutás réme”. Nyugat-kiadásban, kartonálva, 66 lei, minden könyv kereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje a Nyugat kiadványok teljes jegyzékét.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

KEZDŐDIK AZ ISKOLA!

Tanszereit és egyéb szükségletét az alanti cégeknel szerezhethi be a legolcsóbban!

Iskolai pellerinek, leányka kabátok

legolcsóbbak

RADÓ női felöltő áruházában

CONSUM- és INLESNIREA-tag. 4039

Tartós iskola cipők férfi- és női divatcipő ujdonságok

Sándor cipőáruházában Bul. Reg. Ferd. 11. szereshetők be legolcsóbban. 4044

Iskolai patenharisnyát, selyemharisnyát, férfizoknit, selyemkombinét, reformnadrágot, keztűt szvettert, stb. készpénzárak mellett vásárolhat

Bogyó A. Str. Eminescu 1. 4048

Egyenruhaszövetek a legnagyobb választékban, a legjobb minőségben és a legolcsóbb árban

L. SCHUTZ posztóáruházban. 4040

Iskolai harisnyák, szvetterek, kötöttárak, trickok

legolcsóbban **GÓLYA** ARUHÁZBAN vásárolhatók Str. Metianu 1

Szappanok, fogkefék, fog- és szűző-ápoló-szerek, fésűk- és illatszerek nagy választékban

D'OR illatszertárban Str. Eminescu 10 4041

Iskolásoknak egyenestartók, harisnyatartók, talpbetétek, egészségügyi cikkek legolcsóbban beszerezhetők

SALVATOR cég-nél, P. Avram Iancu 21. 4038

Előírással iskolai egyenruhák, polgári öltönyök, téli kabátok legolcsóbb árban

ANGERER SÁNDOR uri szabónál, Str. Marasesti es Consistoriului sarok. 4046

Saját készítményű iskolai- és aktatáskák nagy választékban

JAGER VILMOS bóröndösnel 4045 Str. Marasesti 4

Őszi idényre saját készítésű FÉRFI- NŐI- es GYERMEKCIPIK legolcsóbb árban 4042

„Mercu” könyvre is **CZERNOCZKY MIHÁLY** Str. Eminescu 20-22.

Aktatáskák különböző méretekben és minőségben.

Iskolatáskák vászonból és bőrből. **Könyvszifjak** a legolcsóbban 4053 **KRAMAROVICS** bóröndösnel, P. A. Iancu 3

Iskolai szövetek, glottok, harisnyák nagy választékban a legolcsóbb árban

GOLDSTEIN LAJOS divatáruházában Arad. Str. Eratiianu 2. Minorita-palota. 4043

Modern ZSEB- és KARORÁK, ékszeres és látszeres nagy választékban a legolcsóbb árban

Gartner órá-ékszerésznel, P. Avram Iancu 1. 4050

Iskolai egyensapkák, elsőrendű kivitelben, cserkész- és strajarel felszerelések nagy választékban:

VÜRZEL TESTVEREK sapkakészítőnél, színház hátsó bejáratával szemben. 4039

Szülők tigyelmébe! Iskolai egyenruhák, pellerinek, kabátok, intőzet kelengyék, méret után is legolcsóbban

MODELL-4047 SZALON-ban Eminescu-u. 8. szereshetők be

Iskolai könyvek b. kötésű. Modern képkeretezést legjobb kivitelben, legolcsóbban készit

„REGISTRUL” kényvkötészet és képkeretező **Menráth** P. Avram Iancu 3 4052

Iskolai **Cipők**

nagy választékban és forna **Cipők** **APPONYI TESTV.** városházával szemben 4054

„VÖRÖS”

JOZSEF paplanos és kárpitos Str. Eminescu 12. (udv.) Vállal minden e szakmába vágó munkát a legolcsóbban. 4037

Iskolakönyvek és egyéb bekötésű legolcsóbb készűtnek

Davidovics könyvkötészet és vonalzó intézetében Bul. Reg. Maria 24,

Iskolai egyenruha legjobb, legolcsóbb

SZÁNTÓ és KOMLÓS-nál CONSUM- és INLESNIREA-tag. 4049